

HÅLL UTKIK EFTER NY UTBILDNING OM HJÄRNSKAKNING I VÅR

HJÄRNMKRAFT

1-2024

Utgives av Hjärnskaedeförbundet Hjärnkraft

www.hjarnkraft.se

HJÄRNMKRAFTS INSPIRATÖR

Dan - efter mc-olyckan

Lyckats fixa utbildning, jobb och familj

FORSKNING

SPÄNNANDE PROJEKT
I ÖREBRO

LEDARE

FUNKTIONSRÄTTSKONVENTION
MÅSTE BLI SVENSK LAG

Välkommen till Sveriges första assistansbolag

I slutet av 70-talet fick Mikael Särnmark en allvarlig hjärnskada i samband med en olycka och blev sittande i lägenheten med hemtjänst. Det funkade inte särskilt bra. Han ville ju ut och leva, inte bara överleva.

Turligt nog var Mikael förmåga att kämpa intakt. Och han kämpade för sin rätt till ett bättre liv. Lösningen blev att starta Sveriges första assistansbolag tillsammans med Cecilia Ekholm.

Idag är Särnmark en stor assistansanordnare med kontor landet runt. Men hos oss hamnar inga vinster i några riskkapitalisters fickor. Istället återinvesteras det mesta i verksamheten. För vårt mål är fortfarande att ge den bästa möjliga assistansen till dig (och Mikael).

Har du en fråga? Våra informatörer svarar gärna:
010-498 99 90, kontakt@sarnmark.se.
Läs mer på www.sarnmark.se.

FRI &
JURIDIK

BEMANNINGS
GARANTI

KÖLL PÅ VARJE
KRÖNA

Särnmark.
Personlig assistans

INNEHÅLL #1

FOTO: DREAMSTIME

04 LEDARE - Funktionsrättskonventionen måste bli lag

06 NOTERAT

Föräldraavdraget i personlig assistans - ett fiasko?
FN förhör Sverige om funktionsrättskonventionen?

08 PORTRÄTT

Dan är en av Hjärnkrafts nya inspiratörer 2024.

12 FORSKNING I ÖREBRO

Fyra spännande forskningsområden presenteras.

14 VAD HÄNDER I SKOLAN?

Flera rapporter pekar på otrygghet i skolan.

16 VAD ÄR CARF?

Läs om certifiering för kvalitet och samarbeten.

20 INTRESSEPOLITIK

Hjärnkrafts program för 2024 finns att ladda ner.

24 HJÄRNTRÄFF

Aktiviteter på gång runt om i landet.

30 VÅRDFÖRLOPP THS

Ladda ner Hjärnkrafts sammanfattning.

34 LANDET RUNT...

36 JULKRYSS - LÖSNING

REHABILITERING MED HELHETSSYN OCH VÄRME

SolyMar Hoteles i Calpe, Spanien
Vackert beläget precis
intill Medelhavet.

Välkommen till oss i Calpe!

**Rehabilitering 2-4 veckor individuellt
och i grupp (max 12 deltagare).**

Helhetssynen är grundläggande i vår rehabilitering vilken anpassas efter just dina behov, förutsättningar och önskemål både fysiskt, mentalt och socialt. På plats möter du ett specialiserat, kunnigt och engagerat rehabteam som tillgodoser att din rehabperiod ger dig allt det du behöver.

Vi ger stöd och information till dina närstående genom samtal, föreläsningar och möjlighet till egen aktivitet som SPA och SPA-behandlingar, träning, utflykter och guidade vandringar genom det fantastiska bergslandskapet som omger Calpe och närliggande byar.

Staden Calpe har en utmärkt kombination av historia och modernitet. Den tidigare fiskebyn är idag delad i en äldre del med små gränder, restauranger och butiker och en moderna del med affärer och restauranger från världens alla hörn. Ute i Medelhavet reser sig den vackra klippan Ifach 332 m.ö.h.

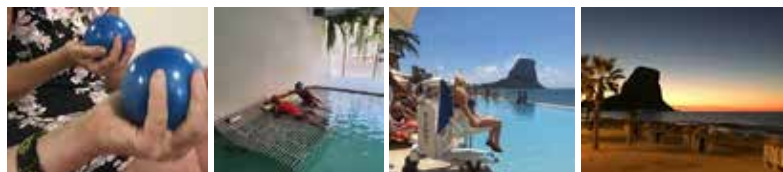
Boende på hotell** med halvpension.**

Hotellet håller mycket hög kvalitet och ligger direkt invid den långa sandstranden och plattlagda strandpromenaden.

Ni kan även boka kort- eller långtidsboende på något av våra fina hotell, med eller utan aktiviteter.

Vi är behjälpliga med ansökan om förhands- och efterhandsbesked för finansiering.

**Varmt välkomna att besöka vår hemsida
eller kontakta oss för pris och mer information.**

CercaDeTi Rehab AB

0766-470 447 • info@cercadeti.se

www.cercadeti.se

Rehab i Calpe sedan 2012

HJÄRNKRAFT

- Nr 1 2024

Ansvarig utgivare

Leif Degler

Chefredaktör

Kerstin Orsén

Redaktionskommitté

Leif Degler, Cecilia Boestad,
Marie-Jeanette Bergvall och
Kerstin Orsén.

Grafisk form & layout

Kerstin Orsén

Omslag

Dan - en av Hjärnkrafts inspiratörer
under 2024.

Foto: Kerstin Orsén

Adress

Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft
Nybohovsgränd 12, 1 tr
117 63 Stockholm

Telefon: 08-447 45 30

Tel.tid: må - tors kl 10-16

Mejl: info@hjärnkraft.se

Webb: www.hjärnkraft.se

Utgivningsplan

2024	deadline	utgivning
nr 1	23/1	28/2
nr 2	30/4	14/6
nr 3	20/8	30/9
nr 4	29/10	6/12

Annonser

Bengtsson & Sundström Media

Tel: 08-10 39 20

E-post: hjarnkraft@bs-media.se

Prenumerationspris

250 kronor per år.

Medlemsavgift:

Enskild 220 kronor/år.

Familj (på samma adress)

340 kronor/år.

Plusgiro: 90 05 07-5

Hjärnskadefonden,

90-konto för insamling:

PG 90 05 07-5

Tryck

Mixi Print AB 2024.

ISSN 1651-5714

Kopiera gärna artiklar och citera ur
tidningen men ange alltid källa.

HK LEDARE - SIGNERAT

Funktionsrättskonventionen

Leif Degler

Denna ledare tar vid där den förra slutade: alltså funktionshindrades livssituation! På flera punkter kan en tillbakagång noteras som till exempel ständiga nedskärningar, striktare praxis vid bedömning av rätten till förmåner, bristande inkludering i skola och arbetsliv samt ökad risk för fattigdom.

Nu i mars granskar FN i Geneve hur Sverige lever upp till Funktionsrättskonventionen! Det är 10 år sedan detta gjordes senast och Funktionsrätt Sverige har utarbetat en alternativ rapport till regeringens. För svenskt vidkommande har 97 organisationer ställt sig bakom rapporten och fler hade det säkert blivit om inte tiden varit så knapp. Vi kommer att arbeta för att Funktionsrättskonventionen ska bli lag. Konventionen antogs 2006 av FN och gäller sedan 2009 i Sverige vilket innebär att staten förbundit sig att leva upp till innehållet. Men 15 år senare, 2024, är funktionsrättskonventionen inte helt införlivad i svensk lag.

I RAPPORTEN UPPMANAS REGERINGEN bland annat att:

1. Analysera gapet mellan svensk lagstiftning och praxis.
2. Ta fram en handlingsplan för att genomföra konventionen och rekommendationer i hela Sverige.
3. Stärka genomförandet genom mer samverkan mellan regering, regioner och funktionsrättsorganisationer.

FOTO: PEXELS, DREAMSTIME.

n måste bli svensk lag

Funktionsrätt skickar en egen delegation till FN:s förhör i Geneve där Celine Henriksson från Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft deltar. (se även sid 7).

STATSBIDRAGET UTBETALAS ALLT SENARE för varje år som går. Det konstaterades nyligen vid ett möte med ordförandena i Funktionsrätt Sveriges 52 organisationer. Några organisationer har riktig "ebb" i kassan, varför Nicklas Mårtensson, ordförande i Funktionsrätt Sverige, såg sig föranledd att kontakta Socialstyrelsen. Även vi har ju löner, hyror etc. att betala ut varje månad året runt! Pengarna kom, vi fick statsbidraget den 29 januari. Det blev något mindre än följåret, cirka 60.000 kr, inalles 2.959.309 kr. Vårt budgetarbete startar nu för att bli klart i slutet av månaden. Sedan i föl är det ytterligare två föreningar till i Funktionsrätt Sverige som ska ta del av "kakan" på 189 miljoner kr men Hjärnkraft har också något färre medlemmar bl a än tidigare år. År 2000 var det 179 miljoner som delades ut till 43 föreningar enligt den modell som fortfarande gäller. Alltså fortfarande beräkningar enligt samma modell men vi är 9 föreningar fler och med förändrade förhållanden i föreningarna. Summan har räknats upp med några procent på dessa år till att vara 189 miljoner. Det står säkert klart för var och en att det håller inte länge till innan det måste till en förändring och då på flera plan. Det är väldigt många föreningar och då framför allt de mindre som har en ekonomi som inte räcker till varför nedskärningar är en stående punkt på dagordningen inför varje budgetår. Vad göra och hur är något vi ska ta oss an inom Funktionsrätt Sverige genom att tillsätta en arbetsgrupp på några personer. Ytterligare kriterier finns det "tankar" om men inget på "pränt" än så länge.

EU-VALET DEN 9 JUNI diskuterades med anledning av att detta är ett val som blir allt viktigare för svenskt vidkommande. Vi inom Funktionshinderrörelsen har förhoppningar på att få de lagar och förordningar som inte den svenska samhällsapparaten förmår ta fram att istället bli tvingande genom att det exempelvis blir till en EU-lag. Mer om EU-valet: <https://elections.europa.eu/sv/>

Kan också slå ett slag för att gå en kurs eller två och bli en "bättre" patientföreträdare. Finns två kurser att gå: <https://funktionsratt.se/utbildning/>

Annat som var uppe var exempelvis, folkhögskolornas situation där allt fler stängs, linjer läggs ned vilket drabbar våra medlemmar hårt. Arbetsmarknadspolitiken, vårdansvarskommittén där Lotta Håkansson från Funktionsrätt Sverige ingår, unga som varken arbetar eller studerar (UVAS), utmaningar i civilsamhället m.fl. frågor.

HJÄRNKRAFTS FÖRBUNDSSTÄMMA är det dags för i år, där du som är medlem kan påverka vår verksamhet. Samla ihop några personer och skriv en motion – senast den 15 april behöver motionen skickas in. Samma datum gäller också för nomineringar till förbundsstyrelsen. I övrigt i tidningen finns det mycket läsvärda reportage i flera frågor som är angelägna för oss.

God läsning och ta väl hand om er...

Leif Degler
Förbundsordförande

NOTERAT

Föräldraavdraget inom personlig assistans - ett fiasko?

I förra numret fanns en artikel om föräldraavdrag inom assistansersättningen efter den reform om stärkt rätt till personlig assistans som infördes den 1 januari 2023. Reformen syftade till att fler barn ska få assistansersättning. Då infördes ett schabloniserat föräldraavdrag för att underlätta bedömningen och öka likformigheten. Av artikeln framgick att avdrag i praktiken görs två gången och att barn i stället hamnat i ett sämre läge än innan.

EN DOM I KAMMARRÄTTEN i Sundsvall från den 6 december, mål nr 2106-23, har slagit fast att dubbla avdrag inte ska göras.

Regeringen har dock avisat kraven på att snabbt ändra föräldraavdraget inom personlig assistans. I stället har man gett Försäkringskassan i uppdrag att följa upp och analysera hur regeländringen om ett schabloniserat föräldraavdrag, och tillämpningen av den, har påverkat utfallet av rätten till assistansersättning. Underlaget ska innehålla såväl en kvantitativ som en kvalitativ uppföljning. Uppdraget ska redovisas senast den 2 september 2024.

Även ISF (Inspektionen för socialförsäkringen) har fått i uppdrag av regeringen att utvärdera konsekvenserna av de lagändringar inom personlig assistans som började gälla 1 januari 2023.

ISF SKA GRANSKA hur lagändringarna har påverkat rätten till personlig assistans och konsekvenser för enskilda. Slutrapporten ska lämnas senast den 21 januari 2025, men en första delrapport kom den 23 januari i år. Av den framgår att fler har ansökt om och blivit beviljade assistansersättning. Men kraven för de nya grundläggande behoven som införts är höga, trots att syftet var att utvidga rätten till assistansersättning. ISF bedömer att det är oklart hur schablonen för föräldraavdraget ska tillämpas och att oavsett vilken tolkning som görs av bestämmelsen leder det till problem i tillämpningen. Det är också problem när det gäller barns möjligheter att utöva sin rätt att uttrycka åsikter och därmed vara delaktiga i den egna utredningen.

ISF REKOMMENDERAR REGERINGEN att överväga att tydliggöra regelverket för schablonavdraget för föräldraansvar och se över möjligheterna att ompröva rätten till assistansersättning.

ISF rekommenderar Försäkringskassan att utveckla arbetet med att göra barn delaktiga i utredningen av det egna ärendet och ta ett samlat grepp om hur myndigheten ska arbeta med hembesök för att förbättra utredningarna.

TEXT: MARIE-JEANETTE BERGVALL
marie-jeanette.bergvall@hjärnkraft.se

FOTO: DREAMTIME

FOTO: DREAMSTIME

Dags för förhör i FN.

FN förhör Sverige om funktionsrättskonvention

Den 11-12 mars åker en delegationen ledd av Funktionsrätt Sverige ner till FN i Genève för att presentera civilsamhällets alternativrapport inför FNs övervakningskommitté.

Detta görs i samband med det förhör som kommittén håller med den svenska regeringen om hur Sverige uppfyller sina åtaganden utifrån FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD).

Syftet med alternativrapporteringen är att ge en bredare bild av hur Sverige lever upp till konventionen, mer förankrad i verkligheten hos personerna den berör, än den bild som politiker ofta målar upp i vilken Sverige felaktigt porträtteras som ett föregångsland. Även den "nya", oberoende myndigheten Institutet för mänskliga rättigheter lägger fram sin alternativrapport vid samma tillfälle.

I civilsamhällets delegation ingår bland andra undertecknad, Céline Henriksson, som åker för Hjärnkrafts räkning och vars huvudfrågor är rätten till kultur och till arbete.

Läs alternativrapporten på svenska på Funktionsrätts webbplats: <https://funktionsratt.se/wp-content/uploads/2024/01/Alternativrapport-till-CRPD-2024-svenska-1.pdf>

TEXT: CÉLINE HENRIKSSON

Håll utkik!

Vi planerar nu för olika aktiviteter för målgrupperna unga vuxna, anhöriga, TBE och hjärnskakning. Arbetet har tidigare bedrivits i sektioner men kommer nu planeras direkt från förbundskansliet tillsammans med er medlemmar. Det kommer vara utbildningar, träffar och andra aktiviteter. Vi tar gärna emot tips och förslag från er alla på till exempel bra föreläsare med angelägna ämnen.

TEXT: CECILIA BOESTAD
cecilia.boestad@hjarnkraft.se

ANNONS

1 april öppnar vi Cervins gruppboende!

Vi är stolta över att snart öppna upp dörrarna till gruppboenden Cervins som ligger på Cervins Väg 15 i Spånga.

Cervins riktar sig till personer som är i vuxen ålder och som drabbats av förvärvad hjärnskada.

Vill du veta mer?

Kontakta oss på 010-130 34 63,
Jenny.Lindzen@frosunda.se eller
läs mer på frosunda.se/cervins

PORTRÄTT

Dan klarande livet med en hårsman. Nu vill han dela med sig och inspirera andra som drabbats av förvärvad hjärnskada.

HJÄRNKRAFTS INSPIRATÖR

Dan - efter mc-olyckan

Lyckats fixa utbildning, jobb och familj

Dan Orellana har kämpat för att komma tillbaka till en fungerande vardag efter sin hjärnblödning.

– Jag har kommit över en massa hinder som jag inte kunde tänka mig. Jag har pluggat och fått jobb och familj. Nu vill han inspirera andra med förvärvad hjärnskada.

TEXT & FOTO: KERSTIN ORSÉN
kerstin.orsen@hjärnkraft.se

Det var 2013 som Dan råkade ut för en motorcykelolycka. Han krockade med en stolpe och fick hjärnblödning. Han transporterades med helikopter till Karolinska sjukhuset.

– Jag vet inte exakt vad som hände men har fått det återberättat för mig. De trodde inte att jag skulle klara mig och sa till mamma att förbereda sig på det värsta. När jag vaknade ur koman kunde jag prata men hade dubbelseende och nedsatt rörlighet med halvsidig förlamning.

Dan berättar att han inte kunde gå, hade svårt att skriva för hand och på telefonen, svårt med sammanhängande meningar och sociala uttryck.

– Jag fick börja om med allting. Det var en skrämmande känsla. Jag kände samtidigt att jag hade haft tur. Det var som om hjärnan behövde en omstart.

EFTER CIRKA TVÅ VECKOR flyttades Dan till Danderyds sjukhus för bedömning. Där var han under två veckor sedan fick han åka hem.

– De erbjöd rehabilitering inom öppenvården men jag tackade nej. Tyckte att jag mådde bra förutom ”lite hjärntrötthet” och koncentrationssvårigheter. Jag levde i en bubbla. Märkte senare att både närminnet och långtidsminnet påverkats.

Några månader senare ringde en läkare på Danderyds sjukhus som berättade om deras unga-vuxna-team och frågade om han ville komma. Återigen tackade Dan nej men läkaren var envis så Dan beslöt sig för att ge det en chans.

– Jag kom dit och fick hjälp av sjukgymnast för balans och koordination, samt bland annat psykolog för att bearbeta det som hänt och arbetsterapeut för kognitiva svårigheter. I grupp fick vi information om hur hjärnan fungerar, det var väldigt informativt och där delade vi med oss av våra erfarenheter och svårigheter.

Under 2–3 år lade Dan mycket fokus på Unga-vuxna, tränade mycket, gjorde kognitiva minnesövningar och fick praktisk hjälp med att strukturera upp sin vardag och hantera hjärntröttheten.

DAN BÖRJADE TESTA ATT ARBETA som kontorsassistent och tog på sig flera jobb så att han nästan gick in i väggen. När han pluggade in gymnasiekompetensen jobbade han dessutom natt på en hamburgerrestaurang.

– Jag har jobbat hårt för att komma tillbaka till en fungerande vardag. Jag är så glad över det där samtalet från läkaren på DS. Unga-vuxna-gruppen har hjälpt mig att komma dit jag är idag.

Sedan utbildade han sig till VVS-montör 2019–2020.

– Jag trivs jättebra, Jag jobbar med vatten, avlopp och värme, för det mesta på skolor och i andra fastigheter.

ÄR INSPIRATÖR 2024

Förbundet har fått fyra nya inspiratörer som kommer att synas på olika sätt under 2024 (se faktaruta). En av inspiratörerna är Dan Orellana.

Varför tackade du ja till att bli inspiratör?

– Jag vill få fram min historia till andra som drabbas av förvärvad hjärnskada. Livet är inte hopplöst. Efter allt som jag har lärt mig vill jag förmedla hopp. När jag öppnade upp och berättade hur jag kände, behövde jag få förståelse för allt som hänt och få mer kunskap om hur hjärnan påverkas.

Hjärnskaderehabilitering unga vuxna på DS

■ Unga vuxna på Danderyds sjukhus tar emot personer som är 18–25 år med förvärvad hjärnskada som lett till särskilda behov av stöd- och rehabiliteringsinsatser med inriktning på anpassning till vuxenlivet. Rehabiliteringen ska bidra till ett självständigt liv som inkluderar arbete och/eller studier.

Under 2022 var 110 patienter inskrivna på teamet Unga vuxna. De hade 1955 besök. En stor del av patienterna hade skullskada som diagnos (30%), en femtedel hade stroke. Övriga diagnoser inbegrep infektionssjukdomar, tumörer, och annan påverkan på nervsystemet.

Patienterna skattade att den egna förmågan att utföra aktiviteter hade förbättrats med cirka 40% efter rehabiliteringsinsatser och att tillfredsställelsen över utförande hade ökat med cirka 52% (Canadian Occupational Performance Measure, COPM).

Källa: <https://www.ds.se/patient-och-narstaende/mottagningar-och-avdelningar/hjarnskaderehabilitering-unga-vuxna/>

Faktaruta - Kort om Dan

Namn: Dan Orellana

Ålder: 29 år

Familj: två barn, fyller 2 och 4 år i år.

Yrke: VVS-montör

Bakgrund: Gymnasium med inriktning på data, it och engelska. Efter olyckan kompletterat på Komvux 2017–2018 och läst till VVS-montör.

Drivkraft: ”Barnen gör att jag orkar. Jag vill ha ett så normalt liv som det går.”

Fritid/intressen: Försöker komma i gång med träningen och hitta på saker som jag vill göra. Gillar snowboard, känner av alla intryck men det är bra för balansen. Kör även motorcykel under säsong.

Aktuell: Inspiratör i Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft.

Föräldrarollen är en utmaning för de flesta, särskilt i början. Samtidigt som det kan vara det bästa som hänt i livet tar det mycket kraft och energi. Som inspiratör vill Dan dela med sig av sina egna erfarenheter.

Vad kommer du att göra som inspiratör?

– Jag vill visa att man kan leva ett vanligt liv, men man måste anpassa det. Det behöver inte vara omöjligt. Jag vill bygga förståelse för hjärntrötthet hos anhöriga, vänner och andra. Sedan vill jag med fokus på papparollen berätta hur en förvärvad hjärnskada kan påverka den. Och förmedla tips om hur man kan hantera minnesbrist och hjärntrötthet i yrkeslivet.

Du har efter din hjärnskada bildat familj och har idag två små barn. Var du tveksam att bilda familj på grund av din förvärvade hjärnskada?

– Jag var 25 år och försökte komma på vad jag ville göra med mitt liv. Pluggade och jobbade. Var vid ett vägskafl och försökte hitta mig själv. Jag blev väldigt glad och fick samtidigt lite panik. Tanken kom om jag skulle klara det. Det hade ju tagit mig sex-sju år att anpassa min vardag. Jag blev rädd. Men när min dotter föddes var det en av mina bästa dagar i livet.

Blev det som du befارade?

– Det tog väldigt mycket ork och kraft och jag började känna av min hjärnskada igen. Det var nästan som att börja om med att försöka hitta nya strategier. Det blev mer sårbart, tufft också för mamman. Jag hade så mycket fokus på mig själv så jag såg det inte. Det kändes som att allt det jag byggt upp bara rasade. Det är tufft att få barn men det som gjorde det extra tufft var att jag märkte av mina kognitiva problem med bland annat minnet. Dessutom sov jag jättedåligt, hade sömnproblem redan innan och körde nu på alldeles för mycket. Det tärde på förhållandet.

Det är ju svårt för de flesta småbarnsfamiljer att få livspusslet att gå ihop i vardagen med allt från att få på barnen kläder, mössor och vantar till att planera och laga mat och fixa skjuts till barnens aktiviteter samtidigt som du ska hinna med ditt eget liv. Hur går det för dig?

– Min exsambo hade mer kontroll på det runtomkring. Jag var mycket mer tillsammans med barnen. Jag försökte anpassa mig och jobbade för att kunna försörja oss. Det var väldigt intensivt.

Har du fått stöd av vänner och övrig familj?

– Vi kunde ha gjort mycket mer för att få avlastning men gjorde aldrig det. Vi gav oss aldrig tid för oss själva.

Har hjärnskadan påverkat dig i din föräldraroll?

– Ja, det som påverkat mest är hjärntröttheten, svårigheten när energin är slut och det inte går att kämpa vidare men man ändå måste det. Minnet påverkar också – jag kan glömma deras rutiner och småsaker.

Hur ser din vardag ut?

– Jag jobbar heltid och har varit föräldraledig en tid med barnen. Under tiden som jag var föräldraledig var det en

massa aktiviteter under veckorna som vi går och är med på. Min vardag handlar mest om att ta hand om barnen under föräldraledigheten. Nu när jag jobbar är det tidiga morgnar som gäller, åtta timmars arbete för att sedan åka hem och få lite tid med barnen. Jag behöver också gå och lägga mig hyfsat tidigt för att hantera min hjärntrötthet.

Vad betyder Hjärnkraft för dig?

Hjärnkraft är av stor betydelse för mig. Sedan 2014 har jag kommit hit och träffat andra som är i en liknande situation. Jag är lite skygg av mig så jag kan ha svårt ibland

att träffa andra även om jag tycker att det är kul att vara social. Här vet jag att jag inte är ensam. Många andra lever med förvärvad hjärnskada och har det mycket svårare än jag. Jag har lärt känna många bra människor och fått inblick i andras resa och se hur de utvecklas.

Vad vill du påverka som inspiratör?

Jag vill visa att även om man har en förvärvad hjärnskada kan man leva som man vill göra, kanske i större utsträckning än vad man tror. Kan jag så kan du – alla dagar i veckan!

FAKTARUTA

Inspiratörerna

■ En viktig del i Hjärnkrafts uppdrag är att öka kunskapen om förvärvad hjärnskada och att öka förståelsen för hur livet med en förvärvad hjärnskada kan se ut. Under 2024 genomför därför Hjärnkraft ett pilotprojekt med inspiratörer som ska medverka till att öka kunskapen om livet med förvärvad hjärnskada. Genom att dela med sig av sina erfarenheter bidrar de till en ökad medvetenhet och kännedom om Hjärnkrafts verksamhet.

Nu är vi i gång med vårt pilotprojekt "Inspiratörerna" som under året kommer att vara Hjärnkrafts ansikten utåt. De som ska prova på att vara inspiratörer i år är, Dan Orellana/ Stockholm, Charlotte Boqvist/Jönköping, Adam Eriksson/Blekinge och Jens Kronström/ Västernorrland, varav två har egen förvärvad hjärnskada och två är anhöriga. Samtliga kommer att synas i vår tidning, på hemsidan och i våra sociala kanaler, men utöver det styrs deras engagemang av vad de själva vill göra.

TEXT: LOTTA NÄSLUND
lotta.naslund@hjernkraft

ANNONS

Fysisk och kognitiv träning i kombination av skapande i ateljé

Våra dagliga verksamheter erbjuder fysisk aktivitet, hjärngympa och olika aktiviteter i ateljén för dig med förvärvad hjärnskada. Vi hjälper även dig som vill arbetsträna på ett företag. Vill du komma på besök – ring så bokar vi en tid. Du ansöker via din handläggare i kommunen.

Dalagatan
Dalagatan 6, Stockholm
frosunda.se/dalagatan
010-130 41 04

AL-gruppen
Brommavägen 2, Solna
frosunda.se/algruppen
010-130 41 04

frösunda.
OMSORG

Från vänster: Gustav Jarl, Alexandra Björck, Marie Matérne och Mialinn Arvidsson-Lindvall.

Foto: Kicki Nilsson / Icon Photography.

>>> Foto: Maria Bergman region Örebro)

En dag i forskningen och samverkans tecken

Den 18 januari kom förbundssekreterare Cecilia Boestad från Stockholm till Örebro universitet för att få veta mer om den spännande forskning som pågår. Vi ville också diskutera hur samverkan och utveckling kan ske tillsammans i framtiden.

TEXT:

MARIE MATÉRNE, docent i socialt arbete/ leg hälso- och sjukvårdskurator, Örebro universitet

THOMAS STRANDBERG, professor i socialt arbete, Örebro universitet

MIALINN ARVIDSSON-LINDVALL, medicine doktor/ leg sjukgymnast, Mälardalens universitet.

Det är fantastiskt förmånligt och viktigt att ha en nära diskussion med företrädare för Hjärnkraft och personer som själva drabbats av olika sjukdomar och skador samt deras närstående. Vi var några forskare och doktorander som träffade Cecilia den kalla januardagen: Marie Matérne, Thomas Strandberg, Mialinn Arvidsson-Lindvall, Kajsa Lidström-Holmqvist, Alexandra Björck och Sofia Kangedal (vi saknade Gustav Jarl och Peter Appelros som tyvärr inte kunde delta).

Vi fick möjlighet att presentera fyra olika forskningsprojekt som i korthet återges här.

STROKEPROJEKET I KUMLA identifierade 330 personer som levde med stroke i Kumla den sista december 2019. Vår idé var att vi ville veta mer om hur dessa personer lever och mår. Vi samlade in data för att skapa ett helhetsperspektiv på dessa personers liv och hälsa. Flera artiklar från projektet har publicerats i vetenskapliga tidskrifter som handlar om prevalens (förekomst), komorbiditet (samsjuklighet), personernas upplevelse av att leva med stroke samt hur kuratorn kan vara ett stöd. Några manus är under bearbetning som undersöker resiliens (återhämtning), fatigue (hjärntrötthet) och könsskillnader gällande livskvalitet.

Resultatet från intervjustudien om upplevelsen av att leva med stroke visar att personerna inte accepterat sin

600

**FLER FÅR STROKE
PER 100.000
INVÅNARE I KUMLA**

livssituation och de konsekvenser som skadan gett, men gör anpassningar för att kunna hantera sin situation trots allt.

Antalet som drabbas av stroke i Kumla är högt, 1570/100 000 invånare att jämföra med 970/100 000 i Europa, vi tror att det beror på att vi har bättre system för att hitta personer som lever med olika typer av sjukdomar och skador i Sverige. Samsjukligheten, det vill säga sannolikheten att man har andra sjukdomar och skador, är hög när man också drabbas av stroke.

Kuratorn kan vara ett stöd genom att skapa trygghet och förutsägbarhet, diskutera mening och inge hopp, socialt och formellt stöd, samordna och ge information samt vara en viktig länk när det gäller kunskapsspridning.

REHABILITERING FÖR KVINNOR UNDER 65 ÅR MED TRAUMATISK HJÄRNSKADA: är ett samarbete mellan Örebro universitetet, Universitetssjukvårdens forskningscentrum och Liverpool Hospital, Brain Injury Rehabilitation Research Group, Sydney, Australien.

Forskningsprojektet fokuserar på kvinnor i yrkesverksam ålder som förvärvat en traumatisk hjärnskada eftersom deras behov av rehabiliteringsinsatser oftast ser annorlunda ut än mäns. Deras specifika behov av rehabilitering och återhämtning är sällan studerade vare sig på individ- eller gruppnivå. Det övergripande syftet med studien är att studera kvinnors (18–65 år) erfarenheter och upplevelser av rehabilitering och återhämtning efter traumatisk hjärnskada för att på sikt kunna utveckla och kliniskt testa en gruppintervention som specifikt är designad för denna patientgrupp.

Projektet startar med en litteraturoversikt där en kunskapssammansättning görs över den forskning som finns inom området. Parallellt med det kommer vi att genomföra intervjuer med kvinnor med traumatisk hjärnskada i Sydney och Örebro.

Resultatet från intervjuerna kommer att ligga till grund för en gruppintervention som ska utvecklas. Utvecklingen av gruppinterventionen sker i samråd med kvinnorna själva. Tanken är sedan att implementera gruppbehandlingen i rehabiliteringsverksamhet i såväl Sverige (Örebro) som Australien (Sydney).

FYSISK TRÄNING SOM BEHANDLING VID POST-STROKE FATIGUE (PSF) Personer som drabbas av stroke kan få påverkan på flera olika funktioner. En konsekvens som inte alltid syns är trötthet, så kallad PSF. PSF definieras på olika sätt i litteraturen varav ett är ”en subjektiv brist av fysisk eller mental energi (eller båda) som uppfattas av individen och som stör vanliga eller önskade aktiviteter”. Det förekommer hos nästan hälften av alla personer som drabbats av stroke.

PSF kan behandlas både medicinskt och icke-medicinskt. En icke medicinsk behandling är fysisk aktivitet och träning men det finns få studier som undersöker vilken effekt detta har på PSF. I ett nytt forskningsprojekt med vill vi undersöka om fysisk träning

minskar PSF. Fyra studier ingår i avhandlingsarbetet och omfattar: 1) Systematisk litteraturoversikt, 2) En genomförbarhets studie för att testa en strukturerad träningsintervention för personer som haft stroke mer än 6 månader och upplever PSF, 3) En större studie baserat på studie 2. Med ex fler deltagare och i studie 4) en intervjustudie för att fråga om personernas upplevelse av träningen och symtomen av PSF efter träningen.

Träningen kommer att bygga på rekommendationer (Fysisk aktivitet i Sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling, FYSS) som finns utifrån kondition och strykerträning och genomföras två gånger i veckan under åtta veckor på en vårdcentral.

ILL: DREAMSTIME

VIRTUELL CYKLING, VID NEDSATT KOGNITION är ett projekt med beviljade medel från familjen Kamprad för personer med nedsatt kognition. Många äldre drabbas av kognitiv svikt som är den vanligaste orsaken till att personer måste flytta från hemmet till ett vård- och omsorgsboende. På svenska vård- och omsorgsboenden bor ungefär 80 000 personer, av dessa har cirka 70 procent en kognitiv nedsättning och många av dem är fysiskt inaktiva.

Kognitiv nedsättning påverkar dagliga aktiviteter, välmående och livskvalitet negativt. På vård- och omsorgsboenden använder teknik i sin vardag för att stimulera till aktivitet. Vi vill testa om virtuell cykling, där personen sittandes trampar en stationär cykel samtidigt som en självvald interaktiv film visas kan påverka livskvalitet och kognitiv förmåga.

Virtuell cykling inkluderar flera moment såsom fysisk, kognitiv och social aktivering. Tekniken har i tidigare forskning visat sig vara en lovande metod för äldre med nedsatt kognition men ingen har tidigare fokuserat på hur deltagarnas livskvalitet påverkas. Projektet genomförs på vård och omsorgsboenden. Vår förhoppning är att resultatet kan bidra med ny kunskap som på sikt kan ge ett generellt förbättrat välmående för äldre personer på vård- och omsorgsboende

VI ÄR I UPPSTART av flera större forskningsprojekt som spänner över flera år där patienters erfarenheter, professionellas kliniska kompetenser och vetenskapliga metoder kombineras i det vi brukar benämna *tillämpad forskning*.

Vi tycker det är viktigt att erfarenheter från yrkespraktiken beforeskas och att målgrupperna som berörs är delaktiga i processen.

FOTO: DREAMSTIME

Vad händer i skolan?

Elever anser att de inte får det stöd de behöver och DO kan konstatera att diskriminering har pågått under lång tid. Flera studier och rapporter pekar på att många barn och elever med funktionsnedsättning inte ges den trygghet, det stöd och de goda förutsättningar de har rätt till inom utbildningen.

TEXT: ANN SJÖBORG | ann.sjoborg@hjarnkraft.se

Diskrimineringsombudsmannen, DO, har sett en ökning från 89 till 279 anmälningar mellan åren 2015–2022. Anmälningarna gäller diskriminering och trakasserier i skolan.

En kvalitativ analys av inkomna anmälning visar att en stor del av dessa handlar om elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

BRISTANDE TILLGÄNGLIGHET

Elever anger själva att de inte får det stöd de behöver utifrån sina förutsättningar och behov. Att skolan inte vidtar åtgärder och säkerställer elevernas behov av extra anpassningar och särskilt stöd leder till att eleverna

diskrimineras i form av bristande tillgänglighet “att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning”.

Oroande är också att eleverna utsätts för trakasserier, nekas skolplats eller uteslås från aktiviteter och att diskrimineringen har pågått under lång tid, ofta flera år.

UTSATT FÖR VÅLD

Risken att utsättas för våld är nästan dubbelt så stor för personer med funktionsnedsättning än för dem utan. Myndigheten för delaktighet, MFD, har fått uppdrag av regeringen att kartlägga och utveckla stödmaterial om våld

Om diskriminering i skolan

Skollagen styr skolors arbete kring stöd till elever i skolan. Enligt skollagen har elever med funktionsnedsättning rätt till stöd för att kompensera för de svårigheter som funktionsnedsättningen medför. Om skolan inte ger det stöd som elever har rätt till kan det vara diskriminering enligt diskrimineringslagen.

En hovrättsdom från förra året (mål nr T 2601-22) slog fast att en medicinsk diagnos inte är nödvändig för att lagen ska gälla. “Det är den faktiska förekomsten av en funktionsnedsättning, inte diagnosen, som är avgörande för bedömningen. (SOU 1997:176 s. 107)”, skriver Hovrätten över Skåne och Blekinge.

mot barn och unga med funktionsnedsättning. Detta ska redovisas under 2024.

UPPFÖLJNING FÖR UTVECKLING

I statens offentliga utredningar 2023:95 "ett hållbart system för samlad kunskap om villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i förskola och skola" presenteras förslag som ska förbättra situationen för elever med funktionsnedsättning.

Bakgrunden är att det under lång tid varit bristfälliga och fragmentariska kunskaper om hur elever med funktionsnedsättningar har det socialt och kunskapsmässigt i skolan. Detta har inneburit att villkoren för denna grupp barn och elever i praktiken osynliggjorts, vilket gjort att det inte funnits underlag för kontroller, utvärdering och förbättringar.

FÖRSLAG PÅ ÅTGÄRDER

Hjärnkraft har, tillsammans med flera funktionsrättsorganisationer, varit delaktiga med inlägg och synpunkter i utredningen.

Här presenteras en kort sammanfattning av utredningens förslag till åtgärder som vi hoppas ska bli ett välbehövligt tydliggörande av behoven för elever som kräver extra anpassningar och särskilt stöd för att klara sin skolgång.

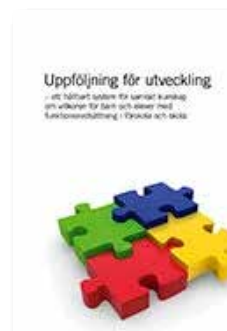
Utredningen föreslår:

- ✓ Att Statistiska centralbyrån (SCB) och Socialstyrelsens patientregister ska samköra sina register med Skolverket där man får fram uppgifter om diagnoser, kunskapsresultat och stödåtgärder för elever i olika skolformer t.ex. grundskola, anpassad grundskola och specialskola. Syftet är att motverka konsekvenser för elever med funktionsnedsättning och att följa upp kunskapsresultat och insatta stödåtgärder.
- ✓ Att utveckla skolenkäterna som genomförs i årskurs 5 och 8 i grundskolan samt årskurs 2 på gymnasiet så att de kan belysa elever med funktionsnedsättning och vårdnadshavares erfarenheter och bedömningar av situationen i skolan.
- ✓ Att regeringen ska anslå 240 miljoner kronor, under en 10-årsperiod, för forskning mot området barn och elever med funktionsnedsättning inom skolväsendet. Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, ska också ta fram kunskap och information om stödbehov som de kommer i kontakt med. Detta kan ske genom SPSMs ärendehantering för specialpedagogisk rådgivning.
- ✓ Att Skolverket ska inrätta ett barn och ungdomsråd. Rådet ska bestå av barn och elever med egen erfarenhet av funktionsnedsättning.

LÄS MER:

Diskriminering i skolan av elever med funktionsnedsättning, rapport från DO: <https://www.do.se/kunskap-stod-och-vagledning/publikationer-om-diskriminering/2023/diskriminering-som-har-samband-med-funktionsnedsattning-i-skolan>

Uppföljning för utveckling - ett hållbart system för samlad kunskap om villkoren för barn och elever med funktionsnedsättning i förskola och skola <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2023/12/sou-202395/>

Dags att ta krafttag mot mobbing och trakasserier i skolan oavsett hur det yttrar sig.

Vad är CARF?

CARF står för "Commission on Accreditation of Rehabilitation Facilities", och är en oberoende, ideell organisation som ackrediterar rehabiliterings- och vårdorganisationer över hela världen. CARF-ackreditering är en frivillig process där organisationer går igenom en granskning av deras tjänster och processer för att säkerställa att de uppfyller höga standarder för kvalitet och resultat inom medicinsk rehabilitering.

TEXT: CECILIA BOESTAD
cecilia.boestad@hjärnkraft.se

Organisationer som strävar efter CARF-ackreditering måste genomgå en noggrann granskning och uppfylla ett antal kriterier som fastställts av CARF. Kriterierna omfattar områden som programkvalitet, personalutbildning, verksamhetsledning och efterlevnad av lagar och regler. Stor vikt läggs på samarbete med funktionsrättsorganisationer. Granskningen utförs av ackrediterade personer inom det relevanta området och syftar till att bedöma organisationens förmåga att tillhandahålla effektiv och säker vård av hög kvalitet.

CARF-ackreditering anses vara en viktig markör för kvalitet inom rehabiliteringsvården och kan hjälpa organisationer att förbättra sin verksamhet genom att identifiera områden för förbättring och följa bästa praxis. Det kan också öka organisationens trovärdighet och förtroende hos patienter, familjer och andra intressenter. Ackrediteringen är vanligtvis giltig i tre år, varpå organisationen måste genomgå en ny granskning.

ORGANISATIONER KAN ANSÖKA om ackreditering inom olika områden och inkludera en eller flera rehabiliteringsinsatser inom vården, sluten eller öppen rehabilitering eller i samverkan med kommunal rehabilitering, rehabilitering inom särskilt boende, hemrehabilitering eller arbetsinriktad rehabilitering.

Det finns program för olika diagnosgrupper, varav en är hjärnskada.

I CARF-ackrediteringen ingår att klinikerna ska ha ett gott samarbete med olika aktörer, däribland funktionsrättsorganisationer dit Hjärnkraft hör. Syftet är att förbättra vårdkvaliteten och möta patienternas behov på ett mer effektivt sätt. Detta kan bidra till att öka patienternas tillfredsställelse med vården.

Många rehabiliteringskliniker bjuder in representanter från patientföreningar till sina rådgivande organ eller patientråd. Grupperna kan ge feedback och råd om hur kliniken kan förbättra sin service och möta patienternas behov på ett bättre sätt. Vid framtagandet av lokala rehabprogram kan patientorganisationer bidra med synpunkter så att personalen kan få en bättre förståelse för de utmaningar som patienterna står inför.

Rehabiliteringskliniker kan samarbeta med funktionsrättsorganisationer som Hjärnkraft för att starta stödgrupper och peer support-program (peer support; dvs erbjuda stöd och vägledning utifrån sina egna erfarenheter) för patienter och deras familjer. Dessa kan erbjuda en plattform för att dela erfarenheter, få stöd och råd från andra som går igenom liknande situationer. Genom att samarbeta kan kliniker skapa en mer patientcentrerad vårdmiljö som tar hänsyn till patienternas individuella behov och önskemål.

I Sverige är elva kliniker ackrediterade för slutenvårdsrehabilitering inom förvärvad hjärnskada.

1. Göteborg, Sahlgrenska universitetssjukhus
2. Halmstads sjukhus
3. Jönköping, Länssjukhuset Ryhov
4. Luleå; Sunderby sjukhus
5. Lund; Skånes universitetssjukhus, Orups sjukhus
6. Sandvikens sjukhus
7. Stockholm; Danderyds sjukhus
8. Umeå; Norrlands universitetssjukhus
9. Uppsala; Akademiska sjukhuset
10. Växjö Sjukhus
11. Örebro Universitetssjukhus

Tre sjukhus har ackrediterade öppenvårdsprogram för TBI:

- Göteborg; Sahlgrenska universitetssjukhuset
- Stockholm; Danderyds sjukhus
- Lund; Skånes universitets sjukhus, Orups sjukhus

SOMMARLÄGER 2024 FÖR BARN & FAMILJER

VALJEVIKEN 29 JULI - 2 AUGUSTI

VÄLKOMMEN TILL HJÄRNKRAFTS ÅRLIGEN ÅTERKOMMANDE FAMILJELÄGER.

Vi välkomnar hela familjen (hur familjen än ser ut).

Upplägg: Det stora utbudet av aktiviteter kommer att vara detsamma som tidigare. Förutom möjlighet att bada i havet finns flera uppvärmda pooler. Det övriga innehållet presenterar vi i det program som deltagarna får innan lägret.

Liksom förra året kommer ett läger för unga vuxna mellan 18 - 30 år att gå parallellt med familjelägret där samtliga måltider görs tillsammans och vissa aktiviteter.

Måltider: Alla måltider äts tillsammans i en separat matsal.

Boende: Ni bor i ett eget hus en bit från huvudbyggnaden, med egna rum och gemensamma sociala ytor.

Medlemskap: För att delta måste man vara medlem i Hjärnkraft, (220 kr för enskild, 340 kr för familjer. Läs mer här: <https://hjarnkraft.se/bli-medlem/>

Hjärnkraft får fondmedel för lägret. Alla medlemmar är försäkrade under vistelsen.

KORT OM SOMMARLÄGRET

När: 29 juli - 2 augusti 2024.

Plats: Valjevicens folkhögskola, vid havet utanför Sölvesborg i Blekinge.

Målgrupp: Familjer, där minst ett barn har en förvärvad hjärnskada.

Pris: Barn (under 12 år) 600 kr, barn under 2 år gratis, vuxna 1.200 kr. Inklusive boende, måltider och aktiviteter.

Intresseanmälan: Anmäl ert intresse genom att fylla i anmälningsformuläret via den här länken: <https://forms.office.com/e/8zMB0qjk1x> eller via qr-koden, senast den 18 mars.

OBS! Antalet platser är begränsat. Besked om ni fått plats på lägret lämnas senast den 16 april. Om ni behöver ha med en assistent på lägret måste det framgå i intresseanmälan.

Mer info:

Har ni frågor mejla till: lotta.naslund@hjarnkraft.

Tredubbling av antalet besökare på Hjärnskakningsguiden

Året 2023 var ett händelserikt år inom hjärnskakningsområdet. Det kanske viktigaste som har hänt var att det kom ett vårdförlopp som inkluderar hjärnskakningar. Det innebär att det nu finns en manual för hur vården ska gå till, vilken kan användas både av den drabbade och av vården.

TEXT: GUSTAV HALLBERG
gustav.hallberg@hjärnkraft.se

Vårdförloppet har tagits fram av Sveriges regioner i samarbete med bland andra Hjärnkraft. Vårdförloppet finns att läsa på: www.nationelltkliniskt kunskapsstöd.se

Nu när vårdförloppet äntligen finns svart på vitt börjar det stora arbetet med att implementera det ute i verkligheten, så att alla drabbade får den vård de är i behov av. Det görs inte över en natt, och där har vi i Hjärnkraft och på Hjärnskakningsguiden en otroligt viktig roll att fylla. Det gör vi genom att fortsätta producera nytt och aktuellt material med hög kvalitet och genom att sprida information ut i samhället. Vi arbetar konstant med detta.

År 2023 tog vi fram en ny digital hjärnskakningsutbildning, en hjärnskaknings-certifiering samt en ny design för att öka användarvänligheten och tillgängligheten på vår hemsida. Glädjande nog ser vi att det ger resultat: under 2023 har Hjärnskakningsguiden mer än tredubblat antalet besökare, och är nu uppe i nästan 2000 besökare i veckan. Besök hjärnskakningsguiden.se för att läsa mer.

ÄVEN 2024 SER UT att bli ett händelserikt år inom hjärnskakningsområdet. Vi planerar bland annat en ny digital live-utbildning om hjärnskakningar under våren. Vi har också blivit kontaktade av den internationella organisationen "Commission on Accreditation of Rehabilitation Facilities" (CARF) angående en ny ackreditering specifikt för hjärnskakningar som de håller på att lansera. CARF är stor auktoritet inom rehabiliteringsmedicin och har utbildat och ackrediterat många sjukhus i Sverige redan.

Håll er uppdaterade om detta och mycket mer via våra sociala medier och nyhetsbrev som alla nås på www.hjärnskakningsguiden.se

FOTO: DREAMSTIME.

FÖRBUNDSSTÄMMA 2024

Dags att nominera och motionera

I höst är det förbundsstämma, då ordförande, vice ordförande, ledamöter till förbundsstyrelsen och föreningsrevisor samt suppleant inför kommande tvåårsperiod ska väljas.

TEXT: PER-ERIK NILSSON
valberedningen@hjärnkraft.se

Du som medlem i Hjärnkraft är välkommen att nominera personer till Hjärnskadeförbundet Hjärnkrafts förtroendeposter. Förbundet eftersträvar en mix av kompetenser, personer med egen förvärvad hjärnskada, anhöriga och stödjande. Kunniga, engagerade, intresserade och såklart också tillfrågade.

Nomineringar ska vara valberedningen tillhanda senast den **15 april 2024**.

SÅ NOMINERAR DU

Kontakta din lokal- eller länsförening och lämna din nominering. Föreningen har rutiner för hur nomineringen skickas vidare efter att nomineringen har behandlats. Om det inte finns någon förening på din ort kan du nominera direkt till valberedningen via formulär på Hjärnkrafts hemsida <https://hjärnkraft.se/om-hjärnkraft/forbundsstamma/>.

Du kan också nominera direkt via e-post till: valberedningen@hjärnkraft.se eller tel: 0704-41 32 55.

Vill du påverka Hjärnkraft?

Brinner du för en fråga och vill att Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft ska arbeta med den under de kommande åren? Skicka in en motion till förbundsstämman 2024. Gå via din lokal- eller länsförening eller motionera direkt till förbundet på info@hjärnkraft.se.

Välkommen med din motion!

Nationellt hälsoprogram för barn och unga ska ge bättre och mer jämlik hälsa

Förra året beslutade regeringen att ett nationellt hälsoprogram för barn och unga till och med 20 års ålder ska tas fram. Målet är att skapa en mer sammanhållen barn- och ungdomshälsovård där det förebyggande och hälsofrämjandet arbetet får större genomslag.

– Syftet med ett nationellt hälsoprogram är att skapa en mer sammanhållen, regelbunden och jämlik hälsouppföljning för barn och unga oavsett var i landet barnet eller den unge bor. Det handlar också om att skapa bättre förutsättningar för att den som behöver ytterligare insatser får tillgång till det på ett snabbare och enklare sätt, säger sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson i ett pressmeddelande.

<https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2023/08/uppdrag-att-ta-fram-ett-nationellt-halsoprogram-for-barn-och-unga/>

ANNONS

UTBILDNING
MEDLEMSERBJUDANDE

HÅLL UTKIK...

Utbildning om hjärnskakning till medlemspris

Hjärnkraft planerar en utbildning om hjärnskakning under våren 2024. Tidpunkten är ännu inte helt fastställd men vi kommer att informera om den så snart vi kan på vår webbplats, i våra andra kanaler som facebook och via nyhetsbrev.

Som medlemsförmån erbjuder vi våra medlemmar att gå utbildningen till medlemspris.

Håll utkik efter mer information på en skärm nära dig!

Det handlar om dig!

På väg...igen

kurs för dig med
förvärvad hjärnskada

Läs mer om våra kurser på
furuboda.org

FURUBODA
Folkhögskola

3

**FOKUSFRÅGOR FÖR ATT
FÖRBÄTTRA SITUATIONEN FÖR
PERSONER MED FÖRVÄRVAD
HJÄRNSKADA.**

HJÄRNSKADEKOORDINATOR KRÄVS I VARJE REGION

Alla som drabbas av en förvärvad hjärnskada ska kunna få tillgång till en hjärnskadekoordinator som ansvarar för att utredning och planering utförs och genomförs i hela rehabiliteringsprocessen. Idag finns denna funktion bara i ett fåtal regioner.

VÅRDFÖRLOPP BEHÖVER IMPLEMENTERAS I ALLA REGIONER

Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp traumatisk hjärnskada, bör implementeras i samtliga regioner och följas upp. Patienternas livskvalitet kan förbättras om vården blir mer jämlik och jämställd.

NATIONELLT KUNSKAPSCENTER BÖR PERMANENTAS

Ett nationellt kunskapscenter kan bidra till en jämlikare vård för personer med förvärvad hjärnskada och ökad kompetens hos dem som i sin yrkesverksamhet möter personer med förvärvad hjärnskada.

3

**NYCKEL-
OMRÅDEN:**

INRÄTTANDE AV BARNKOORDINATORER

SÄKRA FINANSIERING AV FOLKHÖGSKOLORNAS KURSER

LÄKARINTYG SKA TILLGODOSE BEHOVEN FÖR PERSONER MED FÖRVÄRVAD HJÄRNSKADA

Det intressepolitiska programmet finns att ladda ner på vår webbplats under [Vårt arbete/Påverkansarbete](#).

Intressepolitiskt program 2024

Det förslag till intressepolitiskt program som presenterades på ordförandekonferensen i november har nu antagits av förbundsstyrelsen. Programmet innehåller tre fokusfrågor och tre nyckelområden.

TEXT: MARIE-JEANNETTE BERGVALL
marie-jeannette.bergvall@hjärnkraft.se

HJÄRNSKADEKOORDINATORER

Funktionen Hjärnskadekoordinator inrättades i Skåne 2001 och ger personer med förvärvad hjärnskada och deras anhöriga en kontinuerlig kontakt som ger råd och stöd genom det akuta förloppet och/eller genom hela den ibland livslånga rehabiliteringen, så länge behovet finns. Man arbetar enligt den så kallade case managementmetoden.

Idag finns funktionen i sex regioner, varav tjänsten är vakans i en region. Vi vill att funktionen inrättas i samtliga regioner och att det skapas utbildningar för arbete enligt denna metod med inriktning på förvärvad hjärnskada.

Arbetet ska ske i två steg. Först görs en kartläggning av situationen i de regioner där hjärnskadekoordinator finns tillsammans med koordinatörerna och representanter

från läns och lokalföreningarna. Vi vill säkra tillgången till funktionen i de regioner där den inrättats och samla erfarenheter till nytta för arbetet med att funktionen inrättas i fler regioner.

Några frågor vi vill ha svar på är:

- Vilka målgrupper har man?
- Hur ser efterfrågan ut?
- Hur är man organiserad?
- Hur har funktionen förändrats över tid?

I nästa steg arbetar vi för att få funktionen inrättad i fler regioner.

VÅRDFÖRLOPPET IMPLEMENTERAS I REGIONERNA

Vi vill att Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp traumatisk hjärnskada THS, implementeras i samtliga regioner i enlighet med rekommendationerna som finns i vårdförloppet. Det är ett gediget arbete som resulterat i det vårdförlopp som nu finns och som omfattar alla svårighetsgrader av traumatisk hjärnskada och alla åldrar från 6 månader och uppåt. Utifrån den rådande situationen i hälso- och sjukvård ser vi det som avgörande att dessa kunskapsstöd implementeras och blir ett stöd i såväl specialistsjukvård som primärvård.

Det är också viktigt att metoder för uppföljning av hur kunskapsunderlagen implementeras och följs upp och görs tillgängliga.

FOTO: DREAMSTIME

NATIONELLT KUNSKAPSCENTRUM PERMANENTAS

Vi vill att Nationellt kunskapscentrum för förvärvad hjärnskada (NKFH) beviljas statsbidrag till permanent verksamhet utifrån den grundstruktur som tas fram under projekttiden. Arvsfonden har beviljat medel till uppbyggnad av ett kompetenscentrum för förvärvad hjärnskada, NKFH. Projektet avslutas i mars 2025. Projektet skapar en plattform som tillgodoser behoven av tillgänglighet hos personer med förvärvad hjärnskada samtidigt som det riktar sig till profession och beslutsfattare.

Arbetet med permanentning av NKFH ingår i projektets arbete, där en särskild arbetsgrupp bildats som tar fram en plan för det påverkansarbete som krävs för att få finansiering till ett permanent centrum. Men detta arbete kräver också insatser från oss i Hjärnkraft.

Nyckelfrågor

BARNKOORDINATORER

Vi vill att det skapas barnkoordinatorer för barn med förvärvad hjärnskada i de sex sjukvårdsregionerna.

Till skillnad mot vuxna har inte barn en period av sjukskrivning utan ambitionen är att barnen så snart som möjligt skall återgå till skolan. Här finns ett stort behov av stöd och samverkan mellan sjukvård, skola, skolhälsovård, specialpedagogisk verksamhet etc. som även kan inkludera övergången till vuxenklirik.

Under året vill vi tillsätta en arbetsgrupp med representanter från professionen och föräldrar inom Hjärnkraft som utarbetar en arbetsstruktur för funktionen och underlag för en projektansökan. Till projektet knyts en forskningsdel för utvärdering av funktionen och ev. en samhällsekonomisk analys av värdet av funktionen.

FOLKHÖGSKOLORNAS KURSER FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Det kärva ekonomiska läget har lett till att flera folkhögskolor lagt ner sina långa kurser riktade

till personer med funktionsnedsättningar. Många medlemmar i Hjärnkraft vittnar om vilken betydelse som folkhögskolorna haft för deras möjligheter att komma tillbaka efter en förvärvad hjärnskada.

Vi ser det som nödvändigt att finansieringen av Folkhögskolornas långa kurser säkras. Tillsammans med sex andra förbund skrev Hjärnkraft en motion till Funktionsrätt Sveriges kongress 2023 gällande denna fråga. Funktionsrätt beslutade att driva på regeringen i denna fråga.

Hjärnkraft ska göra en kartläggning av situationen för de folkhögskolor som har kurser för Förvärvad hjärnskada och i samverkan med övriga förbund och Funktionsrätt Sverige driva frågan.

LÄKARINTYG OCH MEDICINSKA BEDÖMNINGAR

Personer med förvärvad hjärnskada upplever ofta en svårighet att få nödvändiga intyg som gör att de får tillgång till olika typer av insatser vilka idag endast tillhandahålls för personer med "psykiska funktionsnedsättningar". Vi ser en problematisk gräzon mellan vad som definieras som funktionsnedsättning efter förvärvad hjärnskada och psykisk ohälsa. Intygsskrivandet behöver utvecklas för att vår målgrupp ska tillförsäkras "rätt" insatser.

Vi ska under året tillsätta en arbetsgrupp som genomför en kartläggning av bristerna och vilka effekter de får för personer med förvärvad hjärnskada. I det arbetet bör ingå representanter för professionen och personer med egen erfarenhet.

LADDA NER PROGRAMMET

Det intressepolitiska programmet finns att ladda ner på vår webbplats under [Vårt arbete/Påverkansarbete](#).

FOTO: CAMILLA SVENSK/SVERIGES RIKSDAG

FUNKTIONSRÄTTSRIKSDAG:

Förbättra stödet för inkluderande arbetsliv

Riksdagens förstakammarsal fylldes under Funktionsrättsriksdagen där representanter från funktionsrättsrörelsen samlades i en gemensam strävan efter ett mer inkluderande samhälle. Över 140 personer hade anmält sig till evenemanget, arrangerat av riksdagens tvärpolitiska funktionsrättsnätverk.

TEXT: CECILIA BOESTAD

cecilia.boestad@hjärnkraft.se

Under förmiddagens session uppmärksammade Annica Nilsson från Funktionsrätt Sverige behovet av att utveckla stödet till arbetsgivare som vill anställa personer med funktionsnedsättningar. Hon betonade att ekonomiskt stöd i sig inte är tillräckligt.

– Det behövs också stöd som riktas direkt till arbetsplatser, såsom kunskapsmässig handledning. Ett sådant stöd skulle göra att fler arbetsgivare vågar anställa personer med funktionsnedsättning och vara ett steg mot ett mer inkluderande arbetsliv, påpekade Nilsson.

En annan viktig fråga som togs upp var bristen på stöd för personer som redan har ett jobb men på grund av till exempel en förvärvad hjärnskada eller kronisk sjukdom behöver extra stöd. För närvarande måste dessa personer avsluta sin anställning för att sedan vända sig till arbetsförmedlingen för att få hjälp att söka nytt arbete, vilket innebär att de först då har rätt till stöd och hjälpmedel på den eventuellt nya arbetsplatsen.

Politikerna i riksdagens tvärpolitiska funktionsrättsnätverk lovade att ta sig an denna fråga och söka efter lösningar för att förbättra stödet för dessa individer.

Evenemanget i förstakammarsalen markerade en viktig milstolpe i kampen för ett mer inkluderande arbetsliv och samhälle för personer med funktionsnedsättningar. Det återstår dock mycket arbete att göra för att omsätta diskussionerna och insikterna från dagen till konkreta åtgärder och politiska beslut.

Men med fortsatt engagemang och samarbete mellan olika aktörer inom funktionsrättsrörelsen och politiken, kan framsteg säkerställas mot en mer rättvis och inkluderande framtid för alla.

STÖD HJÄRNSKADEFONDEN

Skänk en gåva till Hjärnskadefonden för att stödja forskning om hjärnskador eller sprida kunskap om förvärvade hjärnskador.

Läs mer på hjärnkraft.se/hjarnskadefonden/

Vill du skänka en gåva? Swisha till 123 900 50 75.

HJÄRNTRÄFF

Hjärnträff har presenterat projektet och initierat samarbeten runt om i hela landet - från norr till söder.

Varmt tack till allas engagemang i projektet Hjärnträff!

Som projektledare vill jag inleda med att berätta hur glad jag är över allas engagemang och glädje över att vi arbetar med detta projekt. Projektet skapar förutsättningar för unga vuxna att träffas och dela erfarenheter. Hitta former för att utmana sig själva och varandra, på livets krokiga väg.

TEXT & FOTO: MIMMI DARBO
mimmi.darbo@hjarnkraft.se

Vill du vara med och påverka projektets utformning har du möjlighet att delta på våra digitala träffar på zoom eller höra av dig för ett samtal eller träff i din närhet. Du kan också ringa, skicka ett sms eller ett mejl till Mimmi Darbo mimmi.darbo@hjarnkraft.se, mobil 0708580130.

Datum för vårens digitala träffar:
Måndagen den 4 mars kl. 13.00-14.00
Tisdagen den 26 mars kl. 10.00-11.00
Onsdagen den 24 april kl. 15.00-16.00

Aktiviteter pågår runt om i landet för att sprida möjligheten för fler att delta i skapandet av studiecirkelmaterialet.

Det ska vara klart under sista projektåret (avslutas i mars 2026). Tanken är att vi redan efter sommaren ska ha några delar klara som vi vill få feedback på av er.

AKTIVITETER SOM PÅGÅR

Vi börjar i norr. Till **Skellefteå** vill vi komma under året för att träffas fysiskt och spåna kring vilka aktiviteter som är möjliga.

I **Umeå** har vi planerat för att ses i mars och bjuder in unga vuxna och andra intresserade för att lyssna på Anna Holmlunds erfarenheter. Vi vill även utveckla samarbete med rehab på Universitetssjukhuset i Umeå. Samtal och planering pågår om hur vi mer regelbundet kan samlas fysiskt och digitalt.

I **Sundsvall** har vi startat kartläggningen över vilka som skulle vara intresserade av att delta på Hjärnträffar och vilka aktiviteter som skulle vara av intresse för sundsvallsborna. Kanske ska vi göra gemensam sak med

Stort intresse för Hjärnträff på Gotland.

Östersund. Vad tänker du som finns i denna del av landet? I **Östersund** fortsätter planeringen av föreläsning och utbildning under april. Vi besöker lokaler för att veta att tillgängligheten är god för alla som är intresserade att delta. Hör av dig så skickar vi en inbjudan med program!

I **Uppsala** kommer vi under våren försöka nå alla och besöka lokaler och bygga kontakter. Idéer om att få prova på dans och keramik finns. Eller kanske vara ett gäng som tränar ihop. I samtal kan vi utifrån gemensamt intresse hitta strategier som ökar självständigheten.

I **Stockholm** rullar "Pilotgänget" vidare med att utmana oss och sig själva i övningar och kunskap. Vi drar även i gång en träff med nya intresserade i Stockholm och runt om i landet. Kallar det en "Semiträff" då vi ses både fysiskt och digitalt. "Lejoninnor" - Vi har bjudit in mammor för att träffas och utbyta tankar om studiecirkeln utformning. Planerar fortsättning under våren. På en daglig verksamhet har personalen generöst delat med sig av sina tankar och erfarenhet kring arbete som genomförs. Planering pågår även för att genomföra en kombinerad utbildningsinsats med utbyte av erfarenheter på en annan daglig verksamhet.

På **Gotland** har intresset för vårt projekt visat sig vara stort! Sista dagarna i januari har projektet presenterats på Samordningsförbundet Finsam Gotland som genomförde en lunch för 70 personer på temat Kognitiv funktionsnedsättning - Pågående arbete och utvecklingsmöjligheter. Flera är intresserade av att hålla i cirklar och vill vara med och påverka innehållet.

I **Göteborg** fick vi träffa personal och medlemmar på HjärnPunkten. Vi samtalade om hur vi kan vara delaktiga i varandras aktiviteter och planerade för fortsatt samarbete.

I **Lund** genomfördes samtal med flera dagliga verksamheter. Delade personliga erfarenheter, spånade kring sammanhang, platser och teman som behöver beröras.

Malmö är den sista platsen som vi denna gång rapporterar om. Där finns bra lokaler och kontakter på Nobel 21, där Hjärnkraft har sitt kontor. Vi planerar för aktiviteter i samarbete med projektet Lika Olika som tillsammans med oss ska sända en direktsänd simultantolkad föreläsning. Har du idéer om vilka ämnen vi ska beröra? Hör av dig till oss. Vi tar oss tid att fundera tillsammans.

Projektet presenterades tillsammans med andra aktiviteter på **Hjärnkrafts ordförandekonferens**. Det var fint att få träffa så många medlemmar på samma plats som också delade med sig av bra förslag på aktiviteter och teman som kan vara en del av projektets utformning. Vi i projektet vill framföra ett stort tack för att vi fick vara med! Vill du att vi får kontakt?! Ring, messa eller skicka ett mejl!

TACK ALLIHOP!

Vi vill passa på att tacka alla fantastiska människor som tar kontakt med oss och delar sina erfarenheter och idéer om hur projektet kan utvecklas och finna olika sammanhang.

FÖR MER INFORMATION KONTAKTA:

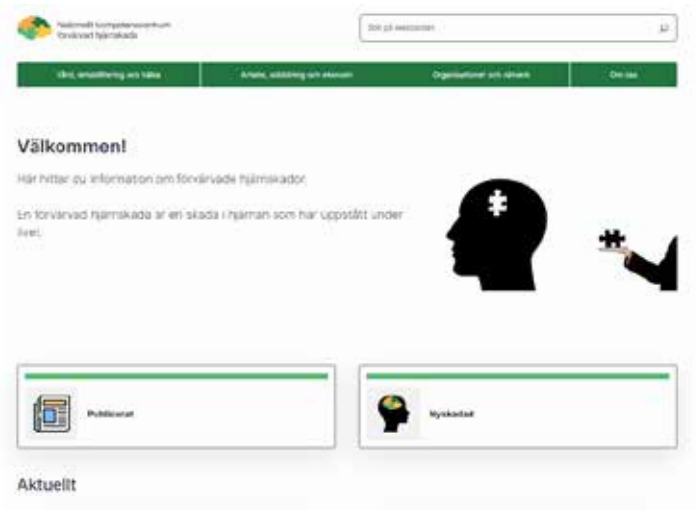
Mimmi Darbo, projektledare Hjärnträff
e-post: mimmi.darbo@hjarnkraft.se
tel: 0708580130

Smygtitt på Nationellt kompetenscentrum förvärvad hjärnskada

En spännande vår väntar, med lansering av sajten hjarnskada.se, där vårt kompetenscentrum ska finnas. Arbetet bakom kulisserna fortsätter, med möten med olika referensgrupper och med att både bygga klart sajten och att fylla den med faktagranskat, relevant, intressant och tillgängligt innehåll.

TEXT : KRISTOFER KRUUSE & KARIN FORSELL
redaktionen för NKFH - kristofer.kruuse@hjärnkraft.se

ATT BYGGA EN TILLGÄNGLIG SAJT kräver mycket och vi är noga med alla detaljer. Vi är tämligen unika med att utveckla för maximal tillgänglighet och många av de tekniker vi behöver finns inte. Därför tar det lite tid att få allt på plats.

Men designen av sidan är klar och godkänd av målgruppen, även om lite arbete med bildval och tonalitet återstår. Ovanstående skärmdump är en smygitt på hur startsidan kan komma att se ut.

När nästa nummer trycks kan vi förhoppningsvis introducera och presentera ett färdigt Nationellt Kompetenscentrum Förvärvad Hjärnskada.

Nationellt kompetenscentrum
förvärvad hjärnskada

VÄLKOMNA till SVERE 2024 i Stockholm 18 - 19 april!

TEMA: Encefaliter och stroke i barndomen.

Arrangör: Neurorehabteamet vid Astrid Lindgrens barnsjukhus, Stockholm.

SVERE Konferensen kommer att innehålla föredrag om orsaker, behandlingsaspekter, konsekvenser och rehabilitering vid encefaliter och stroke hos barn och ungdomar. Utrymme för diskussioner, yrkesträffar och nätverkande kommer att finnas.

Programmet för dagarna är nu tillgängligt! [Läs programmet här.](#)

Registreringen är öppen, klicka [här för att anmäla dig.](#)

Vi ser fram emot att ses i Stockholm för SVERE 2024!

Illustration: Ninni Forslin

All information om program, anmälan, talare mm finns samlad på <https://www.svere2024.se/>

Mötet genomförs med stöd av Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft och Jerringfonden.

Dags att söka anslag från Hjärnskaedefonden

Det finns 120 000 kronor att söka från Hjärnskaedefonden 2024. Sista ansökningsdag är den 31 augusti. Ansökan ska ske på en särskild blankett som finns på Hjärnkrafts hemsida.

HJÄRNSKADEFONDENS UPPGIFT ÄR:

- I) Att stödja forskning och utveckling av hjärnskaderehabilitering.
- II) Att sprida kunskap om förvärvade hjärnskador och dess konsekvenser.

Ett vetenskapligt råd granskar ansökningar enligt kriterium 1 och rekommenderar vilka som ska beviljas anslag. Hjärnskaedeförbundet Hjärnkrafts styrelse fattar det slutliga beslutet.

VÄGLEDANDE FÖR ANSÖKAN ÄR:

- ✓ Att fonden i första hand ska stödja klinisk, patientnära forskning inom hjärnskaderehabilitering
- ✓ Att anslaget ska ha en avgörande betydelse för forskningsprojektet och inte utgöra en begränsad del i ett stort projekt
- ✓ Att fonden delar ut ett fåtal stipendier
- ✓ Att utdelningen i första hand ska ske till projekt som studerar skador efter traumatisk hjärnskada hos vuxna eller barn.

QR-kod till ansökan. Länk:

<https://forms.office.com/r/6mKeqj23fs>

ANNONS

På **Valje Viken folkhögskola** i Sölvesborg kan du få utbildning i kombination med rehabilitering och träning. Valje Viken är specialister inom neurologisk rehabilitering och hela anläggningen är tillgänglig för dig med rörelsehinder.

Valje Viken folkhögskola erbjuder:

- Behörighetsgivande utbildningar
- Intressebaserade utbildningar
- Yrkesutbildningar
- Samverkanskurser med funktionshinderorganisationer
- Kortkurser inom olika intresseområden
- Tillgänglig miljö/anpassat boende
- Kombination m. rehabiliteringsinsatser
- Dygnet runt assistans

På **Valje Viken** arbetar vi i ett inkluderande perspektiv. Du söker ingen särskild utbildning för hjärnskadade utan du väljer bland våra utbildningar efter intresse och vi gör det möjligt med individuell anpassning av studierna.

För dig med förvärvad hjärnskada ligger kognitiv vila, avbrott för träning hos fysioterapeut, arbetsterapeut, logoped insprängt i schemat. Alla har en egen individuell studie- och rehabplanplan vilket gör att du studerar i din egen takt.

Nyfiken? Kontakta oss så berättar vi mera. Vill du istället komma på specialiserad neurologisk rehabilitering under 2-4 veckor, se vår hemsida.

www.valjeviken.se

SOMMARKURS FÖR UNGA VUXNA

VALJEVIKEN 29 JULI - 2 AUGUSTI 2024

Har du en förvärvad hjärnskada och är mellan 18 - 30 år? Då är du välkommen att skicka en intresseanmälan till Hjärnkrafts sommarkurs för Unga Vuxna. Kursen är på Valjevicens Folkhögskola mellan den 29 juli till den 2 augusti. Under fem dagar blandas lärande med sociala aktiviteter med samtal, tips och råd tillsammans med övriga deltagare.

Upplägg: Genom att kalla det sommarkurs i stället för sommarläger vill vi blanda lärande och utvecklande samtal med fritidsaktiviteter. Det kan handla om gruppsamtal, föreläsningar eller olika övningar. Fritidsaktiviteterna påverkas av vädret, men är det vackert så är många av dem vattenaktiviteter. Det kommer även att finnas möjlighet att spela spel, titta på film och pyssla mm. Alla dagar har ett fastställt program, som kommer att skickas ut till deltagarna. En del av aktiviteterna är tillsammans med deltagarna på familjeläget som pågår parallellt. Mer information ges när besked om plats på lägret lämnas.

Måltider: Alla måltider äts i en separat matsal tillsammans med deltagarna på Hjärnkrafts familjeläger.

Boende: Ni bor i ett eget hus en bit från huvudbyggnaden, med egna rum och gemensamma sociala ytor.

KORT OM SOMMARKURSEN

När:	29 juli - 2 augusti 2024.
Plats:	Valjevicens folkhögskola, vid havet utanför Sölvesborg i Blekinge.
Målgrupp:	Unga vuxna i åldern 18 - 30 år.
Pris:	2 900 kr per person. Då ingår boende, alla måltider, föreläsningar och samtliga fritidsaktiviteter. För eventuellt medföljande assistenter utgår faktiska kostnader.

Medlemskap: För att delta på lägret måste man vara medlem i Hjärnkraft. Avgiften är 220 kr för enskild medlem eller 340 kr för familjer. Läs mer om medlemskap här: <https://hjarnkraft.se/bli-medlem/> Hjärnkraft får fondmedel för lägret. Alla medlemmar har en olycksfallsförsäkring under vistelsen.

Intresseanmälan: senast den 18 mars via länken: <https://forms.office.com/e/TQyX7D2E2D-> eller qr-kod.

OBS! Antalet platser är begränsat. Svar lämnas om ni har fått en plats senast den 16 april.

Mer info:

Har ni frågor mejla till: lotta.naslund@hjarnkraft.se.

Vill du veta mer om LSS?

Nu finns LSS-skolan 2024. Det är en ambitiös skrift med 18 lektioner som tar upp många olika frågeställningar och fakta om lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Du hittar information inom många olika områden som t ex:

- historiken bakom LSS.
- vilka insatser som ingår (och en lektion om insatser för barn).
- kommunernas ansvar.
- individuell plan (IP), ”den 11:e insatsen” som ofta glöms bort eller blandas ihop med SIP.
- kontinuitet, samverkan och delaktighet.
- tillstånd, kontroll och överklagande.

– Det har inte hänt särskilt mycket i själva lagen sedan 2023 års upplaga av LSS-skolan. De ändringar som skett avser i huvudsak personlig assistans och assistansersättningen. Det finns inom det området en ny utredning som egentligen är klar för proposition, skriver författaren till LSS-skolan Harald Strand. Han har tidigare varit ordförande för Riksförbundet FUB.

LSS-skolan 2024 ges ut av HejaOlika.se och Föräldrakraft. Den finns att ladda ner utan kostnad hos:

[Varsågod, gratis e-bok med hela LSS-skolan 2024 \(hejaolika.se\)](https://hejaolika.se)

TEXT: KERSTIN ORSÉN
kerstin.orsen@hjarnkraft.se

Harald Strand är författare till LSS-skolan 2024.

ANNONS

Linnéa och Josef Carlssons stiftelse

beslutar i juni 2024 om utdelning av bidrag

Bidrag kan utgå till:

Barn och ungdomar (enskilda personer) med cerebral pares (CP) eller andra neurologiska funktionsnedsättningar, som pga. sitt funktionshinder är i behov av ekonomiskt stöd till vård, uppehälle, fostran eller utbildning (även till föräldrarnas rekreation)

Bidrag ges endast till personer **till och med det året man fyller 29 år**. Funktionsnedsättningarna skall orsakas av sjukdom eller skada i hjärnan, ryggmärgen, nerverna eller i musklerna. Bidrag ges inte till barn och ungdom med enbart allergi, reumatisk sjukdom eller diabetes. Inte heller vid syn- eller hörselnedsättning eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar såsom adhd och autism utan att andra neurologiska tillstånd samtidigt finns. Vid prövning av ansökan tillämpas vissa inkomstgränser. Har åtgärden vidtagits eller utrustningen införskaffats före styrelsens beslut, utgår ej bidrag. Läkarintyg och/eller kuratorsintyg skall insändas tillsammans med ansökan.

Vetenskaplig forskning med ändamål att hos nämnda grupper förebygga, bekämpa och lindra sjukdomar, intellektuell funktionsnedsättning och skador av invalidiserande natur.

Föräldralösa (helt föräldralösa), mindre bemedlade barns uppfostran och utbildning.

Bidrag ges endast till personer som vistas i Sverige. Upplysningar och ansökningsblanketter erhålles efter hänvändelse till stiftelsen, Kronborgsgatan 2 C, 252 22 Helsingborg, tfn: 042-21 70 19, e-post ljc@carlssonsstiftelse.se

Ansökan kan ske direkt via vår hemsida.
Ansökningsblankett för enskilda finns för nerladdning på www.carlssonsstiftelse.se

Ansökan skall ha inkommit till stiftelsen **senast den 31 mars 2024**
Skriftligt besked om beslut sänds till sökanden efter styrelsens sammanträde i början av juni 2024.

VÅRD- FÖRLOPP FLÖDESSCHEMA

Ingång: akuta besvär efter direkt eller indirekt trauma mot huvudet.

Ingång: sena besvär efter direkt eller indirekt trauma mot huvudet

- Sent uppträdande besvär
- Utebliven förväntad förbättring eller förvärrade besvär

Åtgärder vid akuta besvär

Föreligger behov av inläggande vård?

NEJ

JA

Inläggande vård i akutskedet

Behov av vård på enhet med neurokirurg och NIVA

JA

NEJ

Insatser med behov av samordning och samverkan vid vård på enhet med neurokirurg och NIVA

Insatser med behov av samordning och samverkan vid akutvård på vårdavdelning utan neurokirurg och NIVA

Behov av vårdplats avsedd för rehabilitering

NEJ

JA

Åtgärder på vårdplats avsedd för inläggande rehabilitering

Utskrivning från inläggande vård

Åtgärder vid samordnad utskrivning

Dialog och dokumentation

Föreligger behov av planerad uppföljning vägledning för beslut

JA

NEJ

Åtgärder i senare skede

Åtgärder i senare skede

- vid första uppföljning efter akuta besvär eller
- vid första besök efter sent uppträdande besvär eller utebliven förväntad förbättring eller förvärrade besvär eller
- vid uppföljning senare i förloppet

Övergång från barn- till vuxensjukvård

JA

Behov av fortsatt uppföljning och rehabilitering

NEJ

NEJ

Finns behov av rehabiliteringsåtgärder?

JA

Dialog och dokumentation

Upprättande eller revidering av individuell rehabiliteringsplan baserad på aktuell rehabbedömning

Åtgärder enligt rehabiliteringsplanen

Utgång Beskrivning av åtgärder i vårdförlopp avslutas

Hjärnkraft sammanfattar vårdförlopp, THS

Under år 2023 slutfördes arbetet med att ta fram ett nytt personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp, traumatisk hjärnskada (THS) i Sverige. Vårdförloppet utgår från tillförlitliga och aktuella kunskapsstöd och baseras på bästa tillgängliga kunskap.

TEXT: CECILIA BOESTAD
cecilia.boestad@hjärnkraft.se

Vårdförloppets mål är att säkerställa att patienten får en personcentrerad, för barn och ungdomar familjecentrerad, samt samordnad uppföljning och rehabilitering oavsett skadans svårighetsgrad, tidpunkt i vård- och rehabiliteringsförloppet, ålder vid skada, mognad och ålder vid uppföljningen.

IMPLEMENTERING AV VÅRDFÖRLOPPET kommer att medföra behov av flera förändringar i organisation och arbetssätt. Det kan handla om en ökad tillgång för barn och ungdomar till inläggande rehabilitering på vårdplats avsedd för detta.

Det kommer att krävas en ökad kunskap om det akuta omhändertagandet samt förbättrad tillgång till rehabiliteringsinsatser för äldre personer med traumatisk hjärnskada.

För personer med svår traumatisk hjärnskada behövs en tydlig struktur för uppföljning och teambaserad rehabilitering under hela förloppet, även i senare skeden. Personer med lätt traumatisk hjärnskada ska erbjudas tillgång till uppföljning och rehabilitering.

När detta personcentrerade vårdförlopp är implementerat kommer det kunna förbättra livet för de som drabbas av traumatisk hjärnskada och deras familjer. För mer information och detaljer om vårdförloppet, besök: www.hjärnkraft.se

ANNONS

Rehabilitering i naturskön miljö

Stiftelsen Mälargården Rehab Center har mer än 40 års erfarenhet av framgångsrik neurologisk rehabilitering. Hos oss möter du kunnig och engagerad personal. I våra lokaler finns varmvattenbassäng med 34 grader, komplett handikappanpassat gym samt gymsal. Allt under ett tak. Du bor i enkelrum med dusch/WC. All mat lagas från grunden av egen kökspersonal. Mälargården har avtal med flera landsting och hälsar dig välkommen till oss i Sigtuna. (Vi tar även emot privatbetalande gäster).

Numera förenklat remissförfarande. Remiss skickas direkt till oss för bedömning. Vi tar även emot elektroniska remisser via journalsystemet TakeCare.

Mälargården
Rehabilitering som gör skillnad

Läs mer på vår hemsida: www.malargarden.se | Telefon växel: 08- 59 49 36 30

Lägerledare sökes!

Vill du under fem dagar vara en del av Hjärnkrafts sommarläger för familjer och unga vuxna, på Valjevikens Folkhögskola den 29 juli – 2 augusti?

Hjärnkrafts Familjeläger är ett läger för barn med förvärvad hjärnskada, upp till 18 år, och deras familjer. Under fem dagar bor, äter och umgås cirka tio familjer tillsammans. Fritidsaktiviteter utomhus blandas med lugnare aktiviteter inomhus. Valjevikens folkhögskola, utanför Sölvesborg, har ett stort utbud av aktiviteter som segling, vattenlek, spel, film och eget pysslande.

Sommarkursen för unga vuxna löper parallellt med familjelägret men har separat kursupplägg. Kursens har max åtta deltagare i åldern 18–30 år. Måltider och vissa aktiviteter delas med deltagarna på familjelägret.

Vi söker nu:

- En ansvarig lägerchef
- Två lägerledare

Ansvarig lägerchef

Du kommer att ansvara för helheten av lägret och leda programmet under de fem dagarna för respektive grupp tillsammans med fyra lägerledare.

Du ansvarar för att skapa och genomföra programaktiviteter, säkerställa att alla deltagare är trygga och engagerade och har chefsrollen för fyra lägerledare. Du ansvarar också för att säkerhetsföreskrifter och riktlinjer följs. Övriga uppgifter är att dokumentera, rapportera och utvärdera lägret under och efter genomförandet.

Önskade kvalifikationer:

- Erfarenhet av att jobba som lägerledare.
- Erfarenhet av barn och unga med förvärvad hjärnskada eller annan funktionsnedsättning.
- Empati och förståelse för deltagarnas olika utmaningar och behov.
- Flexibel och anpassningsbar.
- God kommunikationsförmåga.
- Kreativ och lösningsorienterad.
- God ledarskapsförmåga i kombination med teamtänk.

Arvode utgår för uppdraget. Mat, logi och reseersättning ingår.

Lägerledare

Som lägerledare delar du ansvaret för att leda programmen för de två grupperna tillsammans med lägerchefen och övriga ledare. I arbetet ingår att delta vid aktiviteter och måltider.

Önskade kvalifikationer:

- Erfarenhet av barn och unga med förvärvad hjärnskada eller annan funktionsnedsättning.
- Empati och förståelse för deltagarens olika utmaningar och behov
- Kunna vara flexibel och anpassningsbar
- God kommunikationsförmåga
- Kreativ och lösningsorienterad
- Teamspelare

Arvode utgår för uppdraget. Mat, logi och reseersättning ingår.

Mejla din ansökan senast den 18 mars till:
Lotta Näslund, lotta.naslund@hjarnkraft.se

Grattis till guldet, Anette!

Vi är så stolta över Hjärnkrafts egen curlare - Anette Wilhelm som knep SM-guld i rullstolscurling med sitt lag Rolling Stones.

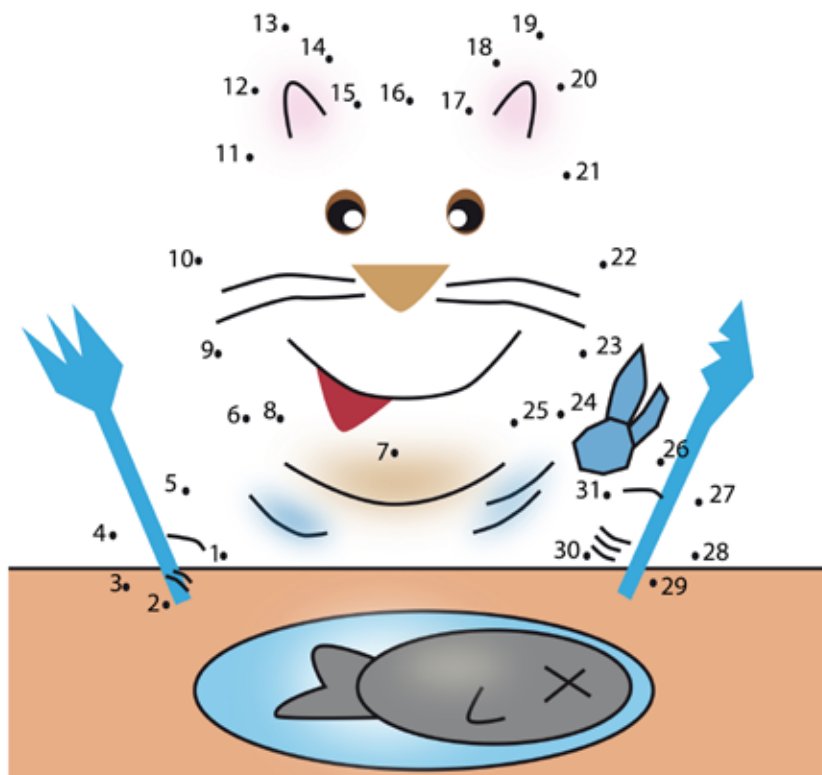
Vilken bedrift! Vinnarlaget bestod, förutom Anette Wilhelm, av Ronny Persson och Stefan Vegeborn så det var alltså bara tre spelare i laget.

Anette gjorde come-back i SM efter några års uppehåll från större tävlingar men har tidigare deltagit i Paralympics och där lyckats få dubbla bronsmedaljer.

Till vardags är Anette också värd guld som ekonomiansvarig på förbundskansliet.

TEXT: KERSTIN ORSÉN

kerstin.orsen@hjärnkraft.se

ILL: DREAMSTIME

PYSSELRUTAN

Dra ett streck från punkt till punkt. Börja vid siffran 1.

ANNONS

Kostnadsfritt, personligt stöd vid telefonsamtal

Teletal ger dig trygghet i ditt telefonsamtal

Vi förstår att samtal kan vara svåra

Våga prova ringa till Teletal, vi ger dig tid

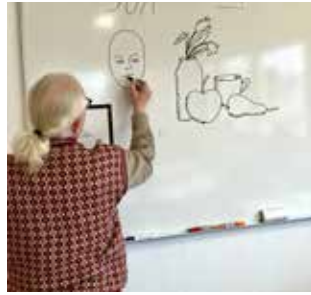
- Samtalen är kostnadsfria
- Du behöver inte boka tid i förväg
- Du behöver inget tillstånd

Ring Teletal på 020-22 11 44

Teletal

www.teletal.se

Bildläraren Ulf Ragnarsson undervisar gruppen i teckningsteknik.

>> Full koncentration....

Kreativt skapande och nutidsorientering står på agendan.

Landet runt **Kalmar**

Sinnrika gruppen Hjärnet Kalmar

Sinnrika gruppen, där deltagarna lever med förvärvade hjärnskador fortsätter under vårterminen 2024. Med stöd av Hjärnkraft Kalmar kan gruppen verka som en lokal hjärnetgrupp.

TEXT & FOTO: PAUL MAGNUSSON

Höstterminen 2023 har varit en innehållsrik och stimulerande period för sinnrika gruppen. Våra träffar har fortsatt i samma anda som på Högalids Folkhögskola och nu har vi anpassat oss till den nya vardagen. Tack vare de utvecklande skolåren på Högalid så är sinnrika gruppens deltagare rustade för att hantera förändringar i vardagen. Det finns en otrolig sammanhållning, positiv anda och vilja till fortsatt lärande.

VÅRTERMINEN 2024 HAR STARTAT och vi har nu bytt studielokal. Ett samarbete med studieförbundet Vuxenskolan har inletts och det är där som vi nu har våra träffar en förmiddag i veckan.

– Det känns bra att vara här, säger Marcus, en av deltagarna.

Detta tack vare stort engagemang från Hjärnkraft Kalmar läns styrelse som möjliggör att sinnrika gruppen kan verka som en lokal hjärnetgrupp inom föreningen.

Gruppens önskemål för 2024 är att få mer möjlighet till skapande verksamhet i form av måleri och teckning och vuxenskolan bistår med kompetens via sina cirkelledare inom konst. Parallellt med skapande verksamhet kommer gruppen att fokusera på nutidsorientering och diskutera samt analysera aktuella händelser både lokalt, nationellt och globalt.

Landet runt **Stockholm**

Guide till stöd för dig i Stockholms län

Varmt välkommen till vår grupp för personer med stroke eller hjärnskador! Vi är glada för att stroke- och hjärnskadevägledare Emma Schött kommer att vara med oss den 25 mars.

TEXT: PERNILLA SJÖGREN | stockholm@hjarnkraft.se

Tillsammans kommer vi att arbeta med ett strukturerat upplägg som inkluderar presentationer av träffarna och broschyren "Samhällets stöd vid funktionsnedsättning", korta presentationer av deltagarna samt diskussioner kring vardagsutmaningar och de stödbehov varje individ har.

Vi kommer att dela tips och guida deltagarna hur man kan leta efter information, söka rätt personer att kontakta och hitta eventuella ansökningsblanketter.

Vid avslutningen, den 8 april, ges individuellt anpassat stöd och rådgivning genom att varje person får en personlig mapp med relevant information.

Leder gruppen gör Lena Hagelin, mångårig medarbetare på Hjärnkraft Stockholms län som även har arbetat som hjärnskadekoordinator och Mats Schalling, vice ordförande Hjärnkraft Stockholms län.

Tid: måndag 4 mars – 8 april, kl 13–15, 5 tillfällen.

Plats: Nybohovsgränd 16

Intresserad av att delta? Kontakta Hjärnkraft Stockholm för eventuellt kvarvarande platser.

Landet runt **Göteborg**

Fika och folkbildning

Förra året var HjärnPunktens åttonde verksamhetsår, och precis som tidigare har konceptet bestått av lika delar social interaktion och kreativa kurser. Eller – om man vill uttrycka det på ett annat sätt – fika och folkbildning.

TEXT: OVE HAUGEN | FOTO: DAG-INGE FÄGER

Sedan starten 2016 har två viktiga nysatsningar infogats. Den ena är digitala träffar, den andra är olika former av samtalsgrupper. Vi har haft en grupp för 40-plusare, vi har en pågående för unga vuxna och sedan våren 2023 finns också en anhöriggrupp.

De digitala träffarna – Onlinefika och Yoga online – tillkom som en konsekvens av coronapandemin, och även de är här för att stanna. Och märk väl att även du som inte bor i Göteborg kan få tillgång till dessa. Kolla in programmet på hemsidan – <https://hjarnekraft.se/hjarnpunkten/> – om du vill ha mer info eller anmäla dig.

Det är en önskan från HjärnPunktens sida att konceptet ska spridas, och därför vill vi tacka för den inbjudan vi fick till Hjärnkrafts ordförandekonferens 2023. Det är en ynnest att få tillfälle att informera om verksamheten och dessutom träffa engagerade Hjärnkraftsmedlemmar från olika delar av landet. Vi ser med tillförsikt fram emot nya verksamhetsår och nya möten!

Stötta Hjärnkraft om du köper bingolott!

Här nedan finns en länk plus QR-kod till Bingolotto. Använder man dessa är Hjärnkraft automatiskt ifyllt som den förening man stöttar om man köper lotter.

<https://www.bingolotto.se/kop-bingolott/?a=f7dc6190-324f-dc11-b781-005056a666aa>

Landet runt **Göteborg**

Julfest i Göteborg

Enligt traditionen firade vi i Göteborg julträff en tidig fredag i december. I centrala delarna av staden har den fina vita snön förvandlats till smutsig modd men i stort sett alla anmällda kom i tid fram till glöggen, jul-landgången, kaffet och godiset.

Som vanligt såldes 5-kronors lotter, Bingo-lotter inför uppesittarkväll och Sverige-lotter. Tur att alla gillar att chansa på vinst. Dragningen av 5-kronors lotterna sköttes av Lennart och Ove.

Även i år en lyckad avslutning på höstens aktiviteter.

TEXT: ULRIKA BOHL | FOTO: LENNART LUNDÉN

Landet runt **Borås & Alingsås**

Go`fika på Café Sara!

Under hösten har det här trevliga gänget från Alingsås, Borås och Ulricehamn sammansträlat i centrala Bollebygd.

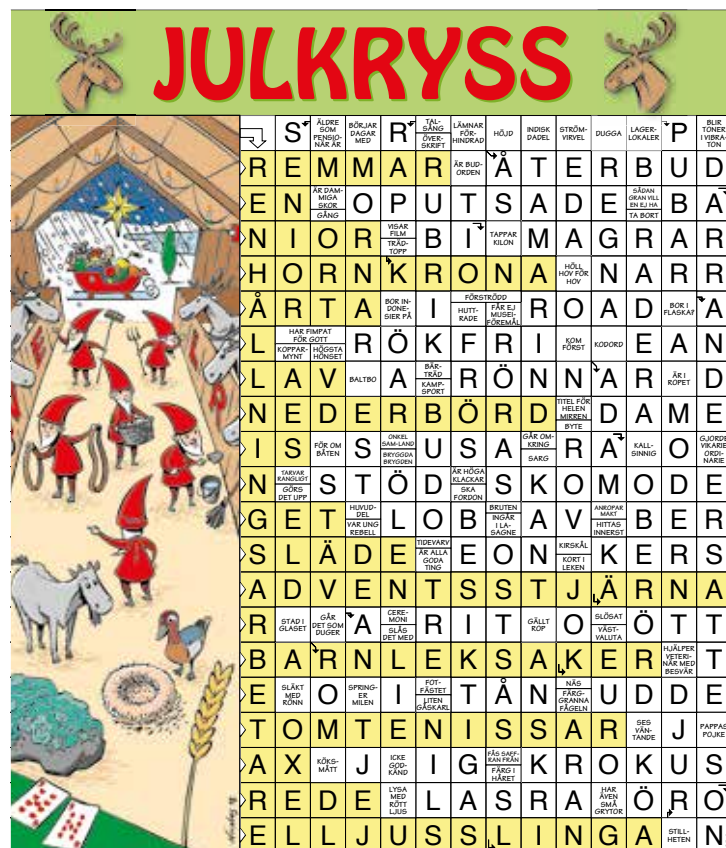
På café Sara har dom, i god kamratanda, diskuterat livets väsentligheter (och oväsentligheter) som fotboll, politik och mycket annat, samt fikat gott med kaffe, bulle med mera. Vilken fin tradition!

TEXT: LENNART LUNDÉN | FOTO: HJÄRNKRAFT BORÅS/ALINGSÅS

Boule inomhus i Ulricehamn.

FOTO: LARS

Lösningen till korsordet i förra numret av Hjärnkraft.

Du har väl angett din e-postadress?

Nästa nummer av tidningen Hjärnkraft kommer att distribueras digitalt till samtliga medlemmar och prenumeranter. Du som har svårt att läsa på skärm kan kontakta oss på info@hjernkraft.se.

Du får också inbjudningar till föreläsningar och utbildningar samt nyhetsbrev från Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft via e-post.

Ange din e-postadress direkt på din sida (enklast hittar du sidan överst på hjernkraft.se) när du loggat in eller mejla till info@hjernkraft.se.

Tack på förhand!

I webbutiken

Hjärnkrafts skrifter

ARON OCH NORAS NYA MAMMA

Hur förklarar man vad som har hänt för ett barn när en förälder drabbats av en hjärnskada?

Lena Ekmark vill med sin bok hjälpa små barn att förstå vad som hänt och varför saker blivit annorlunda.

Författare: Lena Ekmark.

DET FINNS ETT FÖRE OCH ETT EFTER

Hur livet förändras efter ett barns traumatiska hjärnskada - en mammas berättelse. "Det här är den bok jag själv hade behövt läsa när jag över en natt blev mamma till en tonåring med förvärvat hjärnskada."

Författare: Pernilla Vidinghoff Alling

BRUTEN TID - OM ATT VARA UNG OCH HJÄRNSKAKAD

Matilda var 13 då livet tvärt förändrades. Bruten tid är Matildas berättelse om vägen tillbaka. Om att hitta personen hon vill vara, att lära allt på nytt och att möta fördomar. Bruten tid visar även de närståendes kamp för att Matilda ska få leva ett dragligt liv.

Författare: Matilda Thuresson & Stefan Strömberg

EPILEPSIHANDBOKEN FÖR SKOLAN

Epilepsihandboken förmedlar kunskap - utifrån egen och beprövad erfarenhet och från forskning. Boken ger förslag på åtgärder för att underlätta i skola och vardag.

Författare: Petra Boström, Cristina Eklund

EPILEPSIBOKEN FÖR BARN OCH UNGDOMAR

Boken ger svar på många frågor som barn och ungdomar med epilepsi kan ha. Några ungdomar berättar i boken om hur det är att leva med epilepsi och hur de gör för att orka med skola och fritidsaktiviteter.

Författare: Petra Boström, Cristina Eklund

SKA JAG GASA ELLER BROMSA EFTER HJÄRNSKAKNING

Skriften beskriver symtom och svårigheter samt förslag på åtgärder.

Författare: Petra Boström, Cristina Eklund, Frida Berg

Läs mer och beställ på www.hjarnkraft.se i webbshoppen, via tel 08-447 45 35 eller mejl wellamo@hjarnkraft.se.

Rystet – en personlig historia om en osynlig hjärnskada

Heidi Engelhardt-Bergsjö beskriver i sin bok vad som händer när hjärnan plötsligt inte fungerar.

En skrämmande häst i en trång passage var orsaken. Sommaren 2013 är hela familjen ute på tur i den norska fjällvärlden. De har börjat vända hemåt när det som inte får hända ändå sker. Heidi Engelhardt-Bergsjö knuffades av hästen och landade med huvudet före i en sten.

I boken berättar hon öppenhjärtigt om sin hjärnskakning och hur hon kämpar för att få hjälp samt hur det påverkar hela hennes familj och verksamheten på gården där de alla bodde. Det handlar också om svårigheterna att hitta personal med hjärnskakningskompetens i den norska vårdapparaten, (vilket också många samtal till Hjärnkraft handlar om när det gäller svenska förhållanden).

HÄR ÅTERGES ETT UTDRAG ur boken som nog har hög igenkänningsfaktor:

- Ingenting å bry seg om, sa legevakten på ulykkesdagen.
- Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre meg deg, sa fastlegen etter et halvt år.
- Det finnes ingen behandling, og ingen vet egentlig hva som skjer i hjernen etter hjernerystelse, sa den ene nevrologen etter halvannet år.
- Du blir ikke bra fordi du ikke har vært flink nok til å ta det med ro, sa den andre nevrologen etter halvannet år.
- Det er en permanent hjerneskada, sa den tredje nevrologen etter to år.
- Du kan sikkert rehabiliteres på Kysthospitalet, sa Rikshospitalet.

Läs gärna boken – den finns tryckt på norska här:

<https://bokhandel.kolofon.no/b/rystet>

och som e-bok: <https://www.ark.no/produkt/boker/hobbyboker-og-fritid/rystet-9788230026151>

- Du må slutte å fokusere på at du er syk, så blir du snart frisk, sa Kysthospitalet etter to og et halvt år.

Läsaren får följa Heidi som vill tillbaka till arbetet så snabbt som möjligt. Hon har tur att ha en förstående arbetsgivare. Hennes patientresa blir lång och tar henne både långa sträckor inom Norge och till USA.

Det är Heidis första bok. Hon skriver med allvar om tunga saker men också med en humoristisk ton som glimrar fram då och då. Även om jag verkligen hoppas att hon inte drabbas av en ny hjärnskada skulle jag gärna läsa en bok till av författaren. Planer finns på att översätta boken till svenska. Hoppas att det går i lås!

Landet runt Göteborg

FOTO: LENNART LUNDÉN.

Musikal: WICKED

Wicked – översatt till svenska så betyder det ond, elak, stygg, gemen. Men det överensstämmer inte alls med vår upplevelse av musikalen Wicked på Göteborgs-Operan.

Den fantastiska berättelsen om häxorna i landet Oz innan Dorothy kom dit i den klassiska berättelsen "Trollkarlen från Oz". Den goda häxan Galinda (Anna Salonen) och den onda Elphaba (Feline Andersson) är lysande i sina roller.

Stort beröm också till resten av ensemblen. Det sjöngs och dansades suveränt bra, till den häftiga musiken. Lägg därtill det imponerande scenbygget och ljuset så förstår ni att alla vi 32 personer från Hjärnkraft var mycket nöjda med vår kväll!

TEXT: ULRIKA BOHL OCH LENNART LUNDÉN

Hjärnkrafts föreningar

Ny kontaktperson eller adress? Mejla ändrade uppgifter till: info@hjarnkraft.se

Hjärnkraft i Norrbotten

Meta Wiborgh, ☎ 070-212 23 96

✉ mwiborgh@gmail.com

Hjärnet: Britta Berggren, ☎ 0920-147 46

✉ brittaberggren@hotmail.com

Hjärnkraft i Jämtland

Yvonne Olofsson, ☎ 072-7272850

✉ olofsson2@live.se

Hjärnkraft i Örebro

Kansliet ☎ 019-673 21 35

✉ orebro@hjarnkraft.se

■ <https://hjarnkraft.se/orebro/>

Hjärnet: Maria Wilén, ☎ 0587-141 01

✉ maria.vi@telia.com

Hjärnkraft i Västra Götaland

Ulrika Bohl ☎ 0702-15 49 00

✉ bohl.ulrika@gmail.com

Hjärnkraft Göteborg

☎ 031-24 32 34

✉ info@hjarnkraftgoteborg.se

■ <https://hjarnkraft.se/goteborg>

Hjärnkraft Fyrbodal

☎ 0760 – 23 99 79

✉ hjarnkraft.fyrbodal@telia.com

Hjärnkraft Borås Sjuhärad

Jan-Olof Dahlin, ☎ 0730-20 12 31

✉ jan-olof.dahlin@telia.com

Hjärnkraft i Skåne

☎ 0760-395715

✉ kansli@hjarnkraftskane.se

Hjärnkraft i Kronoberg

Per-Erik Nilsson

☎ 0704-41 32 55

✉ per-erik@hjarnkraft.se

Hjärnet: Per-Erik Nilsson

Hjärnkraft i Blekinge

Per-Erik Nilsson

☎ 0704-41 32 55

✉ per-erik@hjarnkraft.se

Hjärnkraft i Västerbotten

Kerstin Granstig Jonasson

☎ 070-513 22 96

✉ kgj@taftea.se

■ <https://hjarnkraft.se/vasterbotten/>

Hjärnet: Helene Lindgren och Ann-Catrin Dannberg

✉ ankan.dannberg@gmail.com

Hjärnkraft Umeå

Birgitta Liontaki,

☎ 070-277 37 34

✉ birgittaliontaki@hotmail.com

Hjärnkraft Skellefteå

Curt Nilsson, ☎ 070-631 53 41

✉ curt47@live.se

■ <https://hjarnkraft.se/skelleftea/>

Hjärnkraft i Gävleborg

Karin Sjöholm

☎ 073-836 14 63

✉ karinsjoholm@hotmail.com

Hjärnkraft i Stockholm

Kansli, ☎ 08-447 45 31

✉ stockholm@hjarnkraft.se

Hjärnet:

Mats Schalling, ☎ 0768-76 27 16

Hjärnkraft i Östergötland

Lotta Näslund

✉ lotta.naslund@hjarnkraft.se

Hjärnkraft i Kalmar

☎ 0480-292 84

✉ kalmar@hjarnkraft.se

■ <https://hjarnkraft.se/kalmar/>

Hjärnet: Paul Magnusson

☎ 070-6274758

Söker du någon på förbundskansliet? Ring 08-447 45 30 eller mejla till info@hjarnkraft.se.

Jag har varit i din sits

Nu använder jag min erfarenhet för att hjälpa andra

Det finns säkert många likheter mellan din väg och den väg som jag har gått. Jag har kämpat, gråtit och slagits för mitt barns rätt till den hjälp och det stöd som han behöver och har rätt till. Idag är min son 25 år gammal och hans vardag är både fin och meningsfull. Så kampen har haft betydelse och det gör att jag idag kan spendera dagarna med att kämpa för andras barn och hjälpa andra att få en vardag likt den vi har idag.

Hos oss på Din Förlängda Arm arbetar jag och mina kollegor dagligen för att alla våra kunder ska få den service och den omtanke som de önskar. Den omtanke som jag önskade att jag fick för 20 år sen.

Vi kan assistans, vi har erfarenheten, vi har hjärtat och vi har viljan. Vi vill skapa en vardag som inte bara ska fungera utan som också bidrar till ökad glädje.

Titta in på vår hemsida eller på vår Facebook-sida och var med och känn glädjen.

Välkommen till oss!

RIKSTÄCKANDE ANORDNARE · BARN OCH VUXNA · EVENEMANG · DIGITAL TIDRAPPORTERING OCH JOURNALFÖRING I COORDINARE

Din Förlängda Arm
Personlig Assistans

Dagverksamhet
Det privata alternativet

Coordinare
TID FÖR OMTANKE